Ára: 20 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bikabérház). Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 296. sz. 1943. december 31 péntek

A MŰV. MÚZEUM HIRLAP OSZT.

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyedévre 15.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Galamb Ferenc nem vállalja továbbra az Ipartestület elnökségét

ZSITOMIR TÉRSÉGÉBEN NAGY CSATA DÚL

Ujabb tartalékok avatkoznak be a harcokba – Vitebszknél meghiusult a szovjet áttörési kísérlete, Korosten városát a németek kemény harc után feladták – Berdicsev vidékén messze előretört páncélosok a német tarackok tüzébe kerültek – Fészült figyelem légköre uralkodik Berlinben Nagy horderejű háborús szakaszt várnak – Ujabb légitámadás Berlin ellen

A keleti fronton a szovjet fokozódó erővel támad, ugyanakkor még hatványozottabban folyik a hírverés arról, hogy rövidesen várható a nyugati angolszász offenzíva.

Felmerül az a feltevés, hogy a szövetségesek, mint ahogy már erről egyes híradások szóltak, „egybehangolták" haditerveiket, vagyis a szovjet offenzívával egyidejűleg indulna meg a nyugati inváziós kísérlet.

Biztosat azonban nem lehet tudni, mindenesetre jelentőségteljes az a tény, hogy éppen most zajlanak le tengeri ütközetek a német és angol tengeri erők között. Az a körülmény is sejtet valamit, hogy Londonban és Washingtonban most egymásután hozzák nyilvánosságra az angolszász inváziós csapatok új főparancsnokainak neveit. Azt is figyelembe kell venni, hogy a délolaszországi arcvonalon egyre hevesebb lesz a küzdelem.

A KELETI FRONTON

a harcok súlypontja Zsitomir térségében van. A német hadijelentés fokozódó hevességgel tartó súlyos viaskodásokról számol be, amelyekbe mindkét részről erősítéseket vetettek be. Korosten városát is napok óta rohamozták a szovjet csapatok. A rugalmas német védekezés ezt a várost kemény harcok után feladta. Lejebb Berdicsev vidékére is lehúzódtak a harcok. Egy szovjet páncélos ék itt előre tört, de az elrejtett német tarackütegek tüzébe került.

A német hadvezetés nagy súlyt helyez arra, hogy seholse következzék be a saját csapatok körülzárása és ahol túlerőben jelentkezik a szovjet támadás, ott kitéréssel veszi el a támadás élét és csökkenti annak erejét. Vitebszknél a szovjet áttörési kísérletei meghiúsultak.

Berlini jelentés szerint a Zsitomir és Vitebszk térségében most folyó harcok mellett a keleti arcvonal többi szakaszain folyó harcok meglehetősen háttérbe szorulnak. A nagy csata Zsitomir—Korosten térségében még nem ért véget. Német katonai körök véleménye szerint még néhány napig el fog tartani.

A DÉLOLASZ FRONTON

Montgomery csapatai előkészítéseket tesznek a Pascara ellen megindítandó támadásra. A harcok most Ornatótól északra folynak, ahol a kanadai csapatok előrenyomulását a németek eredményesen feltartóztatták.

A LÉGI HADJÁRAT

tovább tart. Berlin városát újabb bombatámadás érte. Karácsony estéjének hajnala óta szerdán este először jelentek meg újból ellenséges repülők Berlin felett. Amint a csütörtöki német hadijelentés mondja, az ellenség jelentős pusztítást vitt véghez a város egyes részeiben, főleg lakónegyedekben. Berlin lakossága ismét példás fegyelmezettséget tanusított. A lakosság eddig 49 légi támadást ért meg, újabban pedig nyolc nagy támadást.

BERLINBEN FESZÜLT FIGYELEM LÉGKÖRE URALKODIK

— jelenti a „Die Tat" berlini tudósítója. E feszült figyelem okát — írja a tudósító — tulajdonképpen senki sem tudja pontosan, tény azonban, hogy nem csupán jól tájékozott körökben, hanem a nagyközönség körében is nagy eseményekre számítanak. Nem lehet minden további nélkül megállapítani, hogy ez a tény összefügg-e azzal az angol-amerikai propagandával, amely a teheráni értekezlet óta mind erősebb mértékben foglalkozik invázió lehetőségével, vagy pedig csupán valamilyen idegreakciót jelent.

Mindenesetre Berlinben még sohasem terjedt el az a meggyőződés annyira, mint most, hogy az új év első harmada valamilyen részről katonai döntéseket hoz.

Németországban senki sem hiszi — írja a svájci tudósító —, hogy a megtorlás kifejezése csupán üres frázis volna és mint megállapítható, ezt a megtorlást angol és amerikai részről is komolyan veszik. Aligha képzeli valaki, akinek a háborús eseményekbe betekintése van, hogy a brit hadvezetés, amelyet már több mint egy év óta figyelmeztetnek a megtorlás előkészületeiről, közben nem tett mást, minthogy idejét a kontinensen való katonai akciókkal és nemzetközi értekezleteken való politikai vitákkal töltse ki. Feltehetőleg London sem marad tétlen. Habár senki sem tudja, hogy Nagy-Britannia vezetői miként reagálnak majd a megtorlásra, mindazonáltal berlini semleges megfigyelők úgy vélik, hogy a megtorlás politikája nyitányát jelentheti talán nem döntő, de igen nagyhorderejű és borzalmas háborús szakasznak.

VESZEDELMES ÉVNEK

mondja Göbbels német birodalmi miniszter a reánk következő 1944-et. Az ellenség 1943-ban sem volt abban a helyzetben, — mondja a cikk —, hogy alapvetően megváltoztassa a háború általános képét, noha tagadhatatlanul érezhető ütéseket mért Németországra. Még sem sikerült kiragadnia Németország kezéből a fontos gazdasági és katonai pozíciókat, amelyeknek birtoklása előfeltétele Németország eljövendő végső győzelmének.

— Egyáltalán nem vonjuk kétségbe — fejezi be Göbbels dr cikkét —, hogy az ellenséges oldal nagy nehézségeket okozott nekünk és a jövőben is okoz még ilyen nehézségeket. Ez egyszer már így van a háborúban. Az ellenség azonban nincsen abban a helyzetben, hogy kiragadja kezünkből a győzelem szempontjából döntő jelentőségű zálogokat, márpedig ettől függ minden. Az 1944-es esztendő még sok rejtélyt takar számunkra, mi azonban tudjuk, hogy valamennyit meg lehet és meg kell oldanunk. 1944 veszedelmes esztendő lesz és ebben az évben az erkölcsi alapon álló emberiség sorsa ismét borotvaélen fog állani. Amint azonban elmúlt évszázadok válságaiban oly gyakran történt, úgy most is ott a nagy megváltás, ahol az ember a legmesszebb képzeli. Csak szilárdan hinnünk kell benne és szívósan harcolni érte — fejezi be cikkét Göbbels.

A SZÖVETSÉGESEK INVÁZIÓS HADITERVÉRŐL

szólnak egyes jelentések. Ezek szerint Eisenhower tábornok és Arthur Tedder légügyi tábornok, akiket most neveztek ki a második arcvonal parancsnokságára, a kairói értekezlet alkalmával végleges tervet dolgoztak ki Európa nyugat felől való megrohanására.

A két hadvezér órákig tanácskozott Kairó egyik luxusszállójának kertjében, azután előadták előkelő gyülekezet előtt haditervüket egy Európa elleni hatalmas támadásra, amelyben felhasználják az Észak-Afrikában és a Földközitengeren szerzett minden tapasztalatukat.

A haditerv kidolgozásához meghívták Henry Maitland Wilson tábornokot, aki ma a földközitengeri főparancsnok és Shalto Douglas légügyi tábornokot, a Közép-Kelet légügyi főparancsnokát is. A megbeszélések nagyon fontosak voltak, mert arról volt szó, hogy minél előbb be kell fejezni a Németország elleni háborút, úgyhogy amikor Churchill és Roosevelt tanácsadóikkal Teheránba utaztak, Eisenhower és Tedder Kairóban maradtak a tervek részletes kidolgozása céljából.

Sztalint, Molotovot és Vorosilovot tájékoztatták arról, hogy kiket fognak kinevezni a második arcvonal parancsnokaiul. A Közép-Keleten úgy tudják, hogy az oroszok a legteljesebb mértékben meg voltak elégedve a főparancsnokok kiválasztásával, akik a háború kitörésekor még új emberek voltak és akik a hadvezetést inkább tapasztalatokból, mint könyvekből tanulták. Az oroszokra nagy benyomást tett az a hadvezetési mód, amellyel Eisenhower tábornok a tuniszi, szicíliai és itáliai hadjáratot irányította és különösen kivívta elismerésüket Tedder légügyi tábornok, akit a legkiválóbb szövetséges hadvezérnek tekintenek és a légi hadviselés legnagyobb taktikusának tartanak — mondják a kairói jelentések.

A LENGYEL KÉRDÉS

új fejezethez jutott. Egyik svéd sajtótudósító londoni diplomáciai körökben arról értesül, hogy húszéves lengyel-angol segélyszerződésről szól a javaslat, amelyet lengyel oldaról Eden küügyminiszter elé terjesztettek. A javaslatot akkor nyujtották át, amikor a külügyminiszter Teheránból visszaérkezett Londonba.

A lengyel miniszterelnök és az angol külügyminiszter megvitatta a lengyel-orosz diplomáciai kapcsolatok helyreállításának, valamint a lengyelek részéről a cseh-orosz szerződéshez való csatlakozásának kérdését is. A tudósító úgy értesül, hogy a lengyelek csupán azzal a feltétellel hajlandók az orosz-cseh szerződéshez csatlakozni, ha ugyanakkor módjukban áll ugyancsak húsz évre szóló angol-lengyel szerződést aláírni. Azok a híresztelések, hogy Lengyelország csatlakozni akar az angol-orosz szerződéshez, félreértésen alapulnak és tárgytalanok.

Tudvalevőleg Lengyelország, Amerika és Anglia 1939 decemberében szerződést kötött, amely 1944-ben jár le. Ebben a szerződésben Anglia és Amerika szavatosságot vállalt Lengyelország integritásáért.

Mikolajczyk lengyel miniszterelnök amerikai útja azonban a tudósító értesülése szerint nem áll összefüggésben ennek a szerződésnek a meghosszabbításával. Mielőtt még Eden hazatért Teheránból, az amerikai külügyminisztérium hivatalosan meghívta Mikolajczykot, hogy tegyen látogatást Washingtonban. A washingtoni megbeszélések, amelyek január közepén kezdődnek, a lengyel-orosz kapcsolatok valamennyi kérdésére kiterjednek.

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli:

Kirovgrádtól északra saját támadásunk szerdán is további előrehaladást ért el.

Zsitomir térségében fokozódó hevességgel folyik tovább a súlyos viaskodás, amelybe mindkét fél részéről újabb erősítéseket vetnek. A német csapatok 72 páncélost lőttek szét.

Korosten városát kemény harcok után feladtuk.

Vitebszknél a szovjet ismételt áttörési kísérletei meghiúsultak csapataink szívós ellenállásán. A helyi betöréseket elreteszeltük, vagy ellentámadással meghiusítottuk. Itt 28 ellenséges páncélost lőttünk szét.

A hadsereg nehéz tüzérsége jó hatással lőtte Leningrád hadifontosságú célpontjait.

Fontos tudnivalók!

Vasárúk kiutalása a Vaselosztó Bizottság útján. — (7).

A tejellátásra szoruló betegek orvosi igazolása. — (3).

Hirdetmény a motalkó fogyasztás szabályozásáról. — (3).

TÖKES FOTO
MŰVÉSZI KÉPET KÉSZIT

ÚJÉV NAPJÁN NYITVA!

A délolaszországi arcvonalon Minturnótól délnyugatra egy ellenséges támaszpontot kiemeltünk. A támaszpont legénységét foglyul ejtettük és zsákmányra tettünk szert. Az ellenségnek Venafrótól északnyugatra és az adriai parton indított ismételt támadásai elkeseredett harcokban meghiúsultak.

Brit bombázókötelékek a szerdai nap esti óráiban Berlin ellen végrehajtott újabb támadása a birodalmi főváros több területét súlyosan érintette. Különösen lakónegyedekben keletkeztek pusztítások.

Az ellenség ezenkívül zavaró légi támadásokat hajtott végre Nyugat-Németország egyes helységei ellen. Az éjszakai vadászok és a légi erő elhárító ütegei, bár a rossz időjárás erősen akadályozta munkájukat, az eddigi megállapítások szerint a támadó repülőgépek közül 23 bombázót lőtek le. (MTI.)

Tengeri ütközetek a Biscayai öbölben

Öt brit romboló elsüllyedt, egy német romboló és két naszád veszett el

Berlin, december 30. Az Interinf jelenti: Mint értesülünk, a brit hajóhad, amely a Biscayai-öbölben könnyű német tengeri erők ellenében cirkálócsoportjaival több napon keresztül számos ütközetbe bonyolódott, súlyos veszteségeket szenvedett. A Glasgow és Interprise brit cirkálók megrongálódtak. Ezenkívül a német búvárnaszádok, amelyek az ütközetekben kimagasló szerepet vittek, öt angol romboló elsüllyesztettek. (MTI.)

Berlin, december 30. (Interinf.) A Biscayai-öbölben vívott tengeri ütközetek során német részről egy romboló és két torpedónaszád veszett el. Ezek legénységét részben sikerült megmenteni. (MTI.)

Ujabb légitámadás Berlin ellen

Berlin, dec. 30. Szerdán a késő esti órákban újabb légitámadás érte a fővárost. A támadást erős brit bombázókötelékek hajtották végre. A brit repülőgépek teljesen zárt felhőtakaró mögül dobálták le robbanó- és gyujtóbombaikat. A bombák sűrűn lakott városnegyedekben robbantak. (NST)

London, dec. 30. (Bud. Tud.) A RAF főhadiszállásáról jelentik, hogy a szövetséges légihaderő csütörtökre virradó éjszaka újabb támadást intézett Berlin ellen. Az első rádiójelentések szerint a birodalmi főváros egyes részeiben nagykiterjedésű tüzeket észleltek

Ez volt a 49. légitámadás Berlin ellen a háború kitörése óta és a 8. a Berlinért folyó csata megindítása óta.

Amszterdam, dec. 30. A brit hírszolgálati iroda közli, hogy az elmult éjszaka Berlin ellen intézett légitámadás alkalmával *20 brit repülőgép veszett el.* (MTI)

Részletes jelentés a keleti harcokról

Berlin, dec. 30. Interinf. A keleti arcvonal déli szakaszán folyó harcokról a következőket jelentik

Zsitomir térségében a nagy téli csata, amelyben a bolsevisták nyilvánvalóan minden körülmények között messzehatóan katonai döntést akartak elérni, szerdán is nem csökkenő keménységgel tombolt a csata. A bolsevisták hátulról újabb páncélos és lövész kötelékeket hoztak az arcvonalra. — Minthogy az új nagy támadás első 5 napján olyan tetemes veszteségeket szenvedtek, hogy az első támadó hullámnak több hadosztályát kénytelenek voltak visszavonni, mert ezeknek többé már nincs semmi harci értékük. A széles kiterjedésü támadási arcvonal déli szakaszán ismét tömegesen vetette harcba a szovjet a páncélos kötelékeket. Ezeknek az volt a feladata, hogy a déli s délnyugati irányban áttörést erőszakoljanak ki, akár a legsúlyosabb áldozatok árán is.

A bolsevista páncélos alakulatoknak sikerült ugyan a német védelmi erőket visszaszorítani és tért nyerni, a készenlétben álló német tartalékok azonban többször megismételt átkaroló mozdulatukat oyan hatásosan szétverték, hogy a szovjet szerdán sem tudott semmiféle sikert elérni.

Egy szovjet páncélos ék, amely Berdicsev vidékén messze előretört, néhány jól rejtett német taracküteg összpontosított tüzébe került, amelyben negyedóra alatt 23 páncélkocsi pusztult el. A támadó harminc páncélos közül a többi 7 páncélkocsi, csak gyors meneküléssel tudta elkerülni a megsemmisülést.

A Kiev—Zsitomir főautóút két oldalán is már kora reggel heves harcok fejlődtek ki, amelynek során a német kötelékek megtartották főharci állásaikat, ezért a nagy ütközet legszélesebb északi szárnyán küzdő német csapatok a számban és hadianyagban többszörös túlsúlyban levő támadó kötelékek elől ki kellett térjenek nyugat felé hogy elkerüljék a körülzárást. A hadműveletek keretében Koresten városának romjait is kiürítették.

A hat nap óta tomboló csata legjellemzőbb ténye, hogy az összes német hadosztályok az elkerülhetetlen veszteségeik ellenére is megőrizték teljes ütőerejüket. Ez kifejezésre jutott abban, hogy mindig abban a helyzetben voltak és vannak, hogy védekezésüket támadó irányban is tudják folytatni. Az a körülmény is, hogy csupán szerdán 2 szovjet páncélos dandárnak megfelelő 72 páncélkocsit pusztítottak el, bizonyítja a német kötelékek töretlen erejét. A német páncélos erők jelentékeny sikereket értek el a Kirovgrádtól északra fekvő vidéken, ahol folytatták vállalkozásukat.

A szívós bolsevista ellenállás leküzdésével a német páncélos alakulatok itt több fontos magaslatot foglaltak el és több támaszpontszerűen védett helységet rohammal bevettek. A bolsevisták nak itt különösen nagy vérveszteségeik voltak és tetemes mennyiségű hadianyagot is vesztettek Szerdán a német arcvonalat jelentékenyen megjavították s meg rövidítették.

HANGULATOS SZILVESZTER-EST
Cigányzene
Kauker Ferenc
borozó és sörözőjében
Varga utca 35.

MOGYORÓSSY hangszergyár
Budapest, VIII., Rákóczi-út 71.

Bőrkesztyűk, bőrdíszműárúk
retikül különlegességek,
Tóthfalussy-nál Ferenc József-út 40, Ferenc József-út 16.

Amerikai csapatok inváziós hadgyakorlatai Angliában

Zürich, december 30. (Bud. Tud.) A „Neue Zürcher Zeitung" jelenti Londonból: Az Angliában állomásozó amerikai hadsereg nagy részei néhány nap óta élözönlési hadgyakorlatokat tartanak. Számos hadihajótól kísért óriási csapatszállító hajókaraván a brit tengerpart egyik elhagyatott, alkalmas és kizárólag hadgyakorlatokra kijelölt helyén amerikaiak tízezreit tette partra páncélosokkal, tüzérséggel és egyéb hadianyaggal. Hogy a gyakorlatoknak a valóságnak megfelelő formát adjanak, a repülőgépek és a tengerészeti tüzérség éles lőszert használnak ott, ahol a bevetett csapatok biztonsága ezt megengedi. A partraszálló gyakorlatokat kizárólag éjszaka hajtják végre, hogy a csapatok a teljes sötétségben való harcot is megszokják. A téli hideg ellenére a csapatok gyakran kénytelenek a szabadban táborozni és az élelmiszeradagokat a minimumra korlátozzák. A hadgyakorlatok zavartalan lefolyásának biztosítására egész falvakat és városokat ki kellett üríteni.

Churchill ismeretlen helyen üdül

Lisszazon, dec. 30. Mint a brit hírszolgálat jelenti, Londonban nyilvánosságra hozták Churchillnek felgyógyulása alkalmából írott üzenetét, amely a következő képpen hangzik:

Amikor most több mint 15 napos beetgség után ismeretlen úti céllal elhagyom ezt a helyet, kifejezésre kívánom juttatni mély hálámat mindazok iránt, akik üdvözletükkel kerestek fel, vagy más módon siettek segítségemre. Jobban érzem magamat mint bármikor, amióta Angliát elhagytam de természetszerüleg még néhány hetet kell töltenem napsütéses helyen, hogy teljesen visszanyerjem testi erőmet. Most azután már teljes mértékben képes vagyok az ügyek továbbvitelére. — Állandóan érintkezésben állok Londonnal és bár néhány hétig pihenni fogok, nem leszek tétlen.

A csütörtökre virradó éjszaka hivatalosan bejelentették: hogy Churchill miniszterelnök azt tervezi, hogy néhány hetet „napfényben való üdüléssel" tölt el és elhagyja jelenlegi tartózkodási helyét. A miniszterelnök útirányát és útjának célját nem közli a hivatalos jelentés.

Mi van a római pörrel

Róma, dec. 30. (TP) Abból a tényből, hogy a fasiszta nagytanács *hazaárulással vádolt 19 tagjának bűnperét elhalasztották*, az ellenséges propaganda azt a következtetést vonta le, hogy az eljárást végleg beszüntették. Az ellenséges lapok azt írják, hogy Mussolini, félve egykori munkatársainak leleplezéseitől, lemondott a per keresztülviteléről.

Ezzel szemben illetékes olasz tényezők megállapítják, hogy *a tárgyalás adott időpontban meglesz*, az ítéletet meghozzák és a hazaárulással vádoltak bűnökért meglakolnak.

„Ellenséges külföldieket" is felvesznek az amerikai hadseregbe

Amsterdam, december 30. (Német Távirati Iroda.) Min a brit hírszolgálat Washingtonból jelenti, az északamerikai sorozó hivatal új rendeletet adott ki, amely szerint „ellenséges külföldiek" is felvehe ők az északamerikai hadseregbe. A jelentés szerint ezt az új sorozási eljárást német, magyar, román és bolgár alattvalókra fogják alkalmazni. Japán alattvalók besorozásáról nem lehet szó. A columbiai, iráni, palesztinai és transjordániai alattvalók már nem a semlegesek csoportjába tartoznak, hanem az új rendelet szernt „hadviselő" társaknak tekintendők.

Tel es védelmi készültséget rendeltek el Horvátországban

Zágráb, dec. 30. Navratil horvát hadügyminiszter a légitámadások elleni védelmi készenlétről szóló törvényrendelet alapján *1944 január 1-i hatállyal egész Horvátországban teljes védelmi készültséget rendelt el.* Minden óvintézkedést azonnal meg kell tenni *a légitámadások elhárítására.* Az óvintézkedések alóli valamennyi kivételt hatálytalanítottak.

A teljes védelmi készültség állapota mindaddig érvényben marad, amíg azt újabb rendelettel kifejezetten meg nem szüntetik. (MTI)

Változások a francia kormányban

Páris, dec. 30. Mint az OFI Iroda jelenti, Lucien Remier államminiszter benyujtotta lemondását és az államfő a lemondást elfogadta. Remier 1941 augusztus óta több kormányban volt államminiszter.

A rend biztosítása és fenntartása érdekében a kormány csütörtökön kiadott közleménye szerint a belügyminiszteriumban változásokra került a sor, amelyek egyúttal a miniszterium átszervezésével járnak. Uj államminiszteri állást szerveztek s arra Marcel Lemoinet, Marseilles eddigi prefektusát nevezték ki. Uj állást szerveztek a rendfenntartásával kapcsolatos ügyek számára is. — Ezek élére Darmand, a milicia eddigi főnöke került. (MTI).

Roosevelt jobban van

Amsterdam, december 30. Mint a brit hírszolgálati iroda Washingtonból jelenti, csütörtökön közölte a Fehér Ház, hogy Roosevelt jobban van már, bár még továbbra is magánlakásán tartózkodik. (MTI.)

London, december 30. A „Daily Telegraph" diplomáciai levelezőjének éresülése szerint a török kormány Ankarába kérette az angol, amerikai és szovjet kormánynál működő török nagyköveteket. A három nagykövet újabb utasításokat fog kapni a török fővárosban. (NST.)

Göbbels ma beszédet intéz a német néphez

Berlin, dec 30. Göbbels birodalmi miniszter december 31-én beszédet intéz a német néphez, beszédét 20 órakor valamennyi német adóállomás közvetíti. —

Berlin, december 30. Berlinben érdeklődéssel fogadják azt az angol forrásból származó hírt, hogy Benes dr Moszkvából való visszatérése után néhány cseh kommunista belép a „csehszlovák kormányba". Berlini felfogás szerint ez a körülmény élesen rávilágít a szovjet-cseh szerződés alapvető irányzatára. (MTI.)

Légiriadó Londonban

Stockholm, dec. 30. Mint az angol hírszolgálat jelenti, csütörtökön este Londonban légiriadó volt. (MTI)

A szilveszteri záróra éjjel egy óra

A belügyminiszter rendelete szerint *december 31-én, Szilveszter-napján mindennemű nyilvános étkező- és szórakozóhelyiség éjjel egy óráig tartható nyitva.*

Az említett helyeken a szokásos szórakoztató zenék az ország egész területén egy óráig engedhetők meg.

Felhatalmazza a belügyminiszter az elsőfokú rendőrhatóságokat, hogy a szini és mozgófényképszínházak, egyéb előadások, hangversenyek, táncmulatságok és össztáncok záróráját ezen a napon szintén éjjel egy órában állapíthassák meg.

Hadifogoly-levelezőlapok érkeztek Oroszországból

A Magyar Vöröskereszt útján hadifogolylevelezőlapok érkeztek Oroszországból, amelyeknek egy részét nem tudják kézbesíteni, — mert megváltozott a hozzátartozók címe.

Holocsi István hadnagy a 64 sz. táborból írt (hozzátartozója Holocsi István, régi címe: Budapest, Bank u. 6.) Fusch Ignác a 72 sz. táborból írt (hozzátartozóinak régi címe: Sándorfalva, Csongrád megye). Schwarz Mór a 64 számú táborból írt (hozzátartozója: Schwarz Mórné, régi címe: Budapest, Dobozi u. 12.) Gergely Bertalan ugyancsak a 64 számú táborból írt, (hozzátartozója: Gergely Bertalanné, régi címe: Géres Szatmár megye).

A Magyar Vöröskereszt hadifoglyokat segítő és tudakozó hivatala (Budapest, VIII. Baross u 15 szám), kéri a hozzátartozókat közöljék új címüket a hivatallal.

5 évi fegyházra ítélték a javíthatatlan tolvajt

Csütörtökön délelőtt tartottak tárgyalást a debreceni törvényszéken ifj. Lévi Gábor napszámos bűnügyében, aki Debrecenben és Kabán a nyáron több lopást követett el. Főleg ruhaneműeket lopott. Egyszer, amikor Kabán meglátogatta a nevelésre kiadott gyermekét, ellopott 800 pengőt a nevelőszülőtől.

A tolvaj napszámos, aki már többször volt elítélve lopás és betörés miatt, beismerte a bíróság előtt a bűncselekményeket. Lévit legutóbb öt évre ítélték el, de három év kitöltése után feltételesen szabadlábra engedték. Megjavulni nem tudott, munkához nem volt kedve és újra lopásra adta fejét. A bíróság ötévi fegyházra ítélte el a megrögzött bűnözőt.

Az ítélet nem jogerős, mert Lévi, akitől az elfogatásakor talált 132 pengőt elkobozták, nem nyugodott meg az ítéletben.

— A 132 pengő az én pénzem, saját télikabátomat adtam el, azért nem veszem tudomásul az ítéletet, mert az én pénzem is elkobozták!

Hangulatos szilveszter az
OTTHON
Sörözőben
Sas-utca 2. Asztalfoglalás telefonon is 15-54

Érik a, érik a búzakalász...
Benne örökérvényű értéket találsz!
Fektesd tőkédet búzakötvénybe!

Galamb Ferenc: Feltétlen elhatározásom, hogy nem vállalom tovább az Ipartestület elnökségét

Az Ipartestület elnökségének és tisztikarának megbizatása ez év végén lejár és a jövő év elején sor kerül általános ipartestületi tisztújításra. A közérdeklődés elsősorban az ipartestületi elnök személye felé irányul és az a minden irányból előtérbe tolulo kérdés, hogy az Ipartestület jelenlegi agilis elnöke, *Galamb Ferenc vállalja-e továbbra is az elnöki posztot vagy őrségváltásra kerül sor* az iparosok e fontos érdekképviseleti szervénél. Erről megkérdeztük a legilletékesebb tényezőt, magát *Galamb Ferencet*, aki a következőket mondotta:

— *Hat éven át töltöttem be az ipartestületi elnök* könnyűnek éppen nem nevezhető tisztségét. Mikor átvettem a testület vezetését, mindenki tudja, lehetetlen helyzetet találtam. Széthúzás, belső villongások gátolták a testület eredményes belső működését. Anyagilag pedig a székházadósság súlyosbitotta a helyzetet. Hivalkodás nélkül állapithatom meg, hogy sikerült a visszavonást megszüntetnem és az iparosság erőit közös munkára összefogni. Megteremtettük a belső békességet, mint a zavartalan működés legfőbb feltételét. Rendeztük székházadósságunkat, helyreállitottuk az alapokat és alapitványokat.

— Alkotó elnök akartam lenni, de bizony csak adminisztráló elnök lett belőlem. *Az elnökségem hat évéből öt háborús esztendőnek számit.* A rendkivüli körülmények nem engedtek nagy alkotásokat, hiszen mindinkább elsőrangú fontosságúvá vált az *anyagkiutalás és más hasonló kérdés*, amikben nap-nap után kellett kiverekednünk a debreceni iparosság jogos érdekeinek érvényesülését. Erre kár is most szót veszteget ni, hiszen mindenk tudja, hogy mit kellett végeznünk ebben a vonatkozásban.

— *Úgy vélem, hogy megtettem kötelességemet*, mert hiszen nemcsak az *Ipartestület élén kellett kifejtenem működést, hanem más közterületen is.* Tizennyolc éve vagyok hegyközségi elnök, tiz éve kamarai beltag, tizenötéve a sütőszakosztály vezetője, tiz éve városi törvényhatósági bizottsági tag, ennek keretében több albizottság tagja, ezenkívül részt kellett vállalnom a Baross Szövetség és sok más kulturális és gazdasági egyesület munkájában. No és az embernek még van magántevékenysége is, amiből tulajdonképen él.

— Mindezeknél fogva úgy vélem, a »mór megtette kötelességét, a mór mehet«, tehát *feltétlen elhatározásom, hogy tovább nem vállalom az Ipartestület elnökségét.*

— Az eddigi nagy munkához erőt és kitartást adott az Ipartestület előljárósága minden tagjának, tisztviselői karának segitsége és közreműködése és *attól, hogy már korábban nem hagytam el a testület vezetését, az Ipartestület ügyszólván minden tagjának személyem iránt tanusitott és megnyilvánitott szeretete és tisztelete tartott vissza*, végezte be szavait Galamb Ferenc.

A képviselőház nem fogadta el a felsőház módosítását a felhatalmazási javaslaton

A képviselőház tegnap foglalkozott a felhatalmazásról szóló javaslat felsőházi módosításával.

Hunyadi Búzás Endre előadó ismertette a képviselőház közjogi bizottságának jelentését.

A jelentés értelmében a bizottság javasolta, hogy a képviselőház ne fogadja el a 42 tagú országos bizottság felhatalmazásának meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat második paragrafusának felsőházi módosítását, mert az abban foglaltak ellenkeznek a jövedéki kihágás rendszerével.

A Ház vita nélkül ilyen értelemben dönt ött.

Az elnök ezután bejelentette, hogy országos határozat iránt az alkotmányos szokásoknak megfelelően a lépéseket megteszi és a Ház legközelebbi ülésének összehívásáról majd annakidején in ézkedni fog. Az elnök végül boldog új esztendőt kívánt a törvényhozás tagjainak.

Hirdetmény a motalkó fogyasztás szabályozásáról

Értesitem a város érdekelt lakosságát, hogy a m. kir. Kereskedelemés Közlekedésügyi miniszter úr 147.000—1943. K. M számú rendeletével 1944. évi **január hó 1-től kezdődő hatállyal a benzinszesz keverék (motalkó) fogyasztását újólag szabályozta**

A vonatkozó rendeletet teljes terjedelmében a városháza hirdető táblájára kifüggesztettem.

Értesitem továbbá a város lakosságát, hogy a m. kir. Kereskedelem- és Közlekedésügyi miniszter úr 169.000—1943. számú körrendelete alapján a motalkójegy kiutalása iránti folyamodványt négyhavonként úgy kell benyujtani, hogy az érdemi tárgyalásra alkalmas legyen. A folyamodványban tehát a kérelem indoklásán felül fel kell tüntetni:

a) a folyamodó nevét és foglalkozását, b) postai cimét, c) gépjárművének forgalmi rendszámát segédmotoros kerékpár esetén alvázát, d) személygépjármű — motorkerékpár — esetén hengerürtartalmát tehergépjármű esetén önsúlyát e) melyik hónapra kéri kérelmező a motalkójegy kiutalását f) amennyiben folyamodó kérelmét a hivatkozott 52.000—1943 K. K M. rendelet 13. paragrafus — a (3) bekezdése, illetőleg a 16. paragrafusa (1) bekezdése alapján terjeszti elő, feltétlen csatolni kell a 13. paragrafus (4) bekezdésében illetőleg a 16. paragrafus (1) bekezdésében megjelölt hatóságnak a kivételes elbirálás igányjogosultságára vonatkozó igazolását, illetőleg az illetékes miniszter úrnak véleményes javaslatát.

Fentiek szerint beérkező a vonatkozó rendelet értelmében igényjogosult kérelmezők folyamodványai érdemleges elbirálás alá csak akkor kerülnek, ha azok a négyhavonkénti kiutalásra kerülő motalkójegyek érvényességi hónapjait megelőző hónap folyamán, legkésőbb a jegyek érvényességi hónapjait megelőző hónap folyamán legkésőbb a jegyek érvényességi hónapjának 1. napjáig érkeznek be a minisztérium iktatóhivatalába. A motalkójegyek érvényességi hónapjának 1. napja után beérkező folyamodványok érdemi tárgyalás nélkül félretétetnek.

Kü[illegible]ül a város érdekelt lakosság[illegible] hogy a m. kir. miniszt[illegible]rium illetékes szakosztálya a mitalkójegy igénylési ügyekben személyesen eljáró feleknek csak kedden és pénteken 12—2 óra között áll rendelkezésre.

Polgármester.

Vas- és stilcsillár különlegességek
új üzlet átalakitás alatt is nyitva

MAYER mérnök

PIAC-UTCA 28.

Tejellátásra szoruló betegek orvosi igazolása

A tejtáplálásra feltétlenül rászoruló betegek a tejellátás új rendjével kapcsolatban megkivánt orvosi bizonyitvány kiadásáért nagyrészben a m. kir. Tisztifőorvosi Hivatalhoz, valamint a városi orvosokhoz fordultak, ahol nagy torlódás állott elő.

A torlódás elkerülése és a megkivánt orvosi igazolások megszerzésének zavartalan lebonyolitása érdekében felhivom az érdekelt közönséget, hogy **az említett** orvosi bizonyitványok kiadásáért a betegbiztositó intézeti tagok (OTI, MABI, OTBA, MÁV Betegbiztositó Intézet, CSERBA, ORBA, Posta Betegbiztositó Intézet, HÉV Bizt. Intézet, Dohányjövedéki B tegbiztositó Intézet), valamint egyéb egészségügyi intézethez tartozók (Klinikák, Szülőotthon, Tüdőbeteggondozó, Egészségvédő Intézet, Zöldkeresztes Egészségvédelmi Intézmény, kórházak, szanatóriumok) az illető betegbiztositó intézet, illetve intézmény orvosaihoz forduljanak.

A tisztifőorvosi hivatalhoz és a városi hatósági orvosokhoz pedig csak a közgyógyszer ellátásra jogosultak, valamint azok forduljanak, akik valamely betegbiztositó intézetnek, vagy egészségvédelmi intézetnek nem tagjai.

Polgármester.

Díszalbumot nyujtottak át Rásó alispánnak a vármegyei tűzoltók

A Tűzoltó Szövetség közgyülésének kedves, megkapóan szép jelenete volt az, amikor a vármegyei tűzoltóság nevében *Rásó* István alispánnak, aki negyedszázada áll Hajdú vármegye és Debrecen város Tűzoltó Szövetsége élén, *Török* István tűzoltóparancsnok szép beszéd kíséretében egy díszes, művészi kivitelű és valamennyi alakulat vezetőjének aláirásával ellátott emlékalbumot nyujtott át. Egyidejűleg meleg, lelkes szavakban vázolta Rásó István alispán érdemeit. Az üdvözlésért Rásó István alispán meghatott szavakban mondott köszönetet.

Rádióriport a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara almatárolójáról

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara érdekes kezdeményezéséről, az almatárolóról adott érdekes, színes közvetitést a rádió. **Budinszky Sándort**, a rádió riporterét **Madarász Andor** kamarai főtitkár kalauzolta végig a tárolón és adott részére érdekes, élvezetes, szakszerű tájékoztatást az ott látottak rendeltetéséről és a tároló céljáról, mely elsősorban a Debrecen-környéki gyümölcsszegény községeknek a téli idény alatt almával való ellátása.

Gróf **Dessewffy Aurél**, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnöke a rádióriporternek adott tájékoztatójában kifejtette, hogy a húszvagonos befogadó képességü kamarai tároló tulajdonképpen még csak a kezdetét jelenti a Kamara azon végső céljának, hogy necsak a Debrecen-környéki, hanem az egész gyümölcsszegény Alföld összes községeit bekapcsolja a téli alma rendszeres fogyasztásába.

A rádióriport egyik legszebb, s legérdekesebb képében **Budinszky Sándor** beszámolt arról a nagyszerü látványról, ami eléje tárult, amikor Madarász Andor főtitkár vezetésével felmeent a tároló mennyezetéig és ott, mint színpompás, illatos keleti szőnyeg tárult eléje többszáz négyzetméteren a válogatott, szépen osztályozott ládákba rakott almák tömege.

BOLDOG ÚJÉVET KÍVÁN
minden kedves ismerősének, üzletfelének, vevőkörének, kartársainak
Tőzsér János
sütőmester.

A faellátás helyzetét tárgyalta a Baross Szövetség tűzifaosztálya

A Baross Szövetség tűzifaszakosztálya **Tolnay Lajos** elnök elnöklésével tegnap este értekezletet tartott a szövetség székházában.

Az elnöki megnyitóban sajnálattal emlékezett meg Tolnay Lajos arról az állapotról, ami ma a faelosztás, faellátás és faeladás körül jelenleg fennáll.

Szalay Pál hozzászólásában rámutatott arra, hogy ne köbméterekben utaljanak ki fát, hanem mázsákban és ebben az esetben nem fog előállani az előbb emlitett eset.

Tolnay Lajos elnök ezután ismertette a faelosztást.

Az első a kincstár által kiosztott „40 százalékos fa" aránytalan elosztása. Ezt a fát azok a kereskedők kapják, akik a város külső perifériáján laknak, mert a szegényebb lakosságnak itt van leginkább szüksége tüzelőanyagra. De szegény emberek nemcsak a város külső, hanem a belső részein is laknak. Igy ezek is ugyan olyan arányban kérnek részesitést fakiutalásban, mint amennyiit a többiek kapnak.

A második baj a tartalékolt fa eladása körül van. Itt az a helyzet hogy a kiskereskedő 7.30-ért kapja a hasábfát szállitási költségért legalább két pengőt kell, hogy fizessen, mig a fa felvágása is legalább 2 pengőbe kerül. Ez összesen 11.30 pengő s a telepes kereskedő a fát 10.20 pengőért tartozik eladni. Ebben az ügyben az elosztó nagykereskedők is kértek orvoslást de eddig még nem kaptak. Pedig ez éppúgy a kereskedők érdeke, mint a fogyasztóé is. Természetesen abban az esetben a 11.30 pengőért kapott fát a kiskereskedőnek a hatóságilag megengedett árban a 10.20 pengőben kell eladni.

A harmadik baj az akció fakiosztásában van, ahol a 22 mázsa helyett csak 17—19 mázsa fát kapnak a kiskereskedők s a fa mázsáját csak 10.05 pengőért adhatják el. Ez akkor lenne arányos, ha a kiutalandó famennyiség 22 mázsa lenne, nem pedig 17—19 mázsa. Ha a kereskedő ilyen kereskedelemmel foglalkozik, kész ráfizetés az üzlete.

Tolnay Lajos elnök kéri, adjanak lehetőséget és módot a fakereskedőknek hogy a helyzet megjavitására indítványaikat elő adhassák.

Több felszólalás után Tolnay Lajos elnök zárószavaival ért véget a tagértekezlet.

A halálra ítélt és kivégzett Varga János debreceni betörésein szerzett zsákmánynak nincs tulajdonosa

Megírtuk hogy Varga János debreceni cigányt aki elsötétítés idején szeptember és októbe hónapban Hajdú vármegye több városában és községében a betörése sorozatát követte el és Debrecenben is több helyen betört, miután a debreceni rendőrség fogdájából megszökött, Szatmáron elfogták, ott a rögtönitélő bíróság társával Kolompár Istvánnal együtt halálra itélte és ki is végezték.

A kivégzett cigány bünjeleinek a debreceni betörésekkel kapcsolatos darabjait most küldte meg a szatmári ügyészség a debreceni rendőrkapitányságnak. Ezeknek érdekessége az, hogy Varga János debreceni betöréseinek károsultjait nem ismeri a rendőrség.

A rendőrség felhivja a károsultakat, hogy ellopott tárgyaik ügyében jelentkezzenek a rendőrség II. emelet 85. számú szobájában Ferencz Pál detektivnél. Jelentkezzenek azok, akiktől 1943 februárban a debreceni pályaudvar közelében három társával együtt elkövetett betörést Varga János. Azok, akiktől ugyancsak a debreceni nagyállomás közelében a kamara zöldszinű szünyoghálóját lebontva, március hónapban zsirt, szalonnát, kékzománcos zsirosbödönt lopott, továbbá akitől az állomás közelében egy szürke téli kabátot lopott, valamint, akitől a Horthy-kórház közelében besurranva a lakásba egy asztalterítőt, fehérneműt, ruhaneműt lopott.

A közönség szava

KARÁCSONYFÁK SORSA...

Sokan nem tudják, hogy a karácsonyfa a szeretet fája, amit nem szabad később a szemétre dobni, hiszen előbb néhány nappal Istent dicsértük körülötte. Ezért ne dobjuk ki a tűlevelüket hullató fenyőágakat, hanem égessük azt el inkább imádságaink között, hogy mint jóillatú hálaáldozat szálljon az Egek Urához imádságainkkal együtt. Tisztelettel: özv. **Lacikus Jánosné.**

VALAMIT A BOROTVÁLKOZÁSRÓL

Igen tisztelt Szerkesztő Úr! A debreceni fodrászszakosztályhoz egy kérésem lenne sok vendég nevében. Mondják ki határozatilag, hogy vasárnap délelőtt és szombaton este hat óra után nem vállalnak nyirást. Nagyon sok borotválkozó vendégnek keseriti meg és nyujtja el a várakozását az, hogy közbeiktatnak két-három hajnyirást, ami bizony két-három borotválkozás idejével felér. Tisztelettel: **Kovács Béla.**

Minden mulandó

A BÚZA ÉRTÉKE ÖRÖK

debreceni Csokonai színház
IGAZGATÓ: BELEZNAY-UNGER ISTVÁN

SZINHÁZI MÜSOR:

Pénteken este: Angyalt vettem feleségül. Bérletszünet. — Este negyed 11 órakor: Szilveszteri kabaré.

Szombaton délután 2 órakor: Fekete Péter. — Félöt órakor: Szilveszteri kabaré — Este 7 órakor: Angyalt vettem feleségül.

Vasárnap délután: **Angyalt vettem feleségül.**

Vasárnap este: **Tábornokné.** Bérletszünet.

Hétfőn este: **Marica grófnő.** Munkáselőadás.

Kedd este: **János vitéz.** Tisztviselőest.

IRODALMI KAMARASZINHÁZ A DÉRI-MÚZEUMBAN:

Hétfőn: **Hajnalban, délben, este.**

Kedd: **Hajnalban, délben, este.**

SZINHÁZI KIS TÜKÖR

A „TOSCA" LESZ A CSOKONAI-SZINHÁZ ELSŐ IDEI OPERAELŐADÁSA, mely január 7-én és 8-án kerül színre. A darabot Unger direktor teljes operaházi szereposztásban adja elő. A főszerepeket Rigó Magda, Lossonczy György, Komáromy Pál, Toronyi Gyula, Szőts D. Péter, Cavadarossit pedig első nap Járay József, második nap Laczó István éneklik. A zenekart kiegészítik az Operaház zenekarának nyolc tagjával és azt Rubányi illVmos vezényli.

Vámospercsen megnyilt a Bocskai mozgófényképszínház

Vámospércs községben karácsony első napján nyilt meg a *Bocskay mozyóképszínház*, mely hivatva van a község lakosságának kulturális igényét szolgálni. A mozgószínház vállalkozója még 1942 évben beadványnyal fordult a képviselőtestülethez, melyben a *régi községháza épületét kérte* a létesítendő mozgószínház céljaira.

A község vezetősége élén *Hentes Sándor* vezetőjegyzővel, mint minden kulturális ügyet, úgy ezt is magáévá tette és a vállalkozóval, Horváth József debreceni villanyszerelőmesterrel, ki régi szakember, megállapodást létesített. Horváth József közel 30.000 pengőt fektetett be vállalkozásába és bár a vetítőberendezés beszerzése szinte elháríthatatlan akadályokba ütközött, mégis sikerült a szükséges műszaki berendezést megszerezni. Az épületet szinte újjá varázsolták és abban a mai kor igényeinek megfelelő mozgószínházat létesítettek. A csinos terem 170 néző befogadására alkalmas és a kiképzést is sikerült úgy megoldani, hogy képek minden helyről jól láthatók. A vetítőberendezést a legkorszerübb Telefongyári készülék szolgáltatja, melynek természetes, jól érthető hangját a párhuzamosan kapcsolt — magas illetve mély hangra alkalmas — két hangszóró biztosítja. Saját áramfejlesztő készüléke egyenletes erős vetítőfényt szolgáltat s ennek eredménye a tiszta kép.

A megnyitó előadáson résztvett a község egész vezetősége és minden társadalmi rétege képviselve volt. A vetítés kezdete előtt *Hentes* Sándor vezetőjegyző üdvözölte meleg szavakkal *Horváth* Józsefet a vállalkozót, aki meghatott szavakkal válaszolt és lelkiismeretes, hazafias munkát igért. A megnyitóelőadáson a »*Kadettszerelem*« c. magyar vígjáték került színre, melyet a közönség nagy tetszéssel fogadott és a sikerre jellemző, hogy *az ünnepek alatt nyolc előadáson zsúfolásig megtöltötte az érdeklődők tömege az új mozgószínházat.*

CSOKONAI SZINHAZ
Tel. 25-45 Igazgató B. Unger István
Előadások d. u. fél 4, este fél 7-kor

Pénteken este fél 7-kor:
Angyalt vettem feleségül
Ragyogó Vaszary-vígjáték!
Este negyed 11 órakor:
nagy szilveszteri vidám műsor

Tánciskolák

* **Szilveszteri össztánc** a Koronában 7—1 óráig. Elsején és másodikán ünnepi össztánc 5 órától.

Az ifjúság a Vöröskereszt szolgálatában

Nagybákay Antal Vöröskereszt főmegbizott helyettes és **dr Tatay Zoltán** a debreceni Vöröskereszt fiók elnöke annakidején megkeresték a kir. tanfelügyelőséget és hajdúvármegyei Vöröskereszt szervezeteket hogy a debreceni hadikórházakban ápolt sebesült és beteg katonák szeretetcsomagokkal megajándékozása céljából természetbeni adományokat gyüjtsenek. A kérő szónak meg lett a foganatja **s a tanuló-ifjúság, valamint az ifjúsági Vörönkereszt-csoportok nagy lelkesedéssel fogtak a gyüjtés munkájához.** Egymásután érkeztek a Vöröskereszt irodába a ládák és csomagok, melyekből rengeteg cigaretta, dohány, sütemény, mézes cukorka, alma, szeszes ital, szappan, borotvakészlet, irószer s sok más pompás adomány tárult elő. **Megható az a szeretet s gondosság, mellyel a tanuló ifjúság adományait összecsomagolta s megindítóak azok a levélkék, melyeket a csomagokhoz mellékeltek.**

Debrecen és Hajdú vármegye tanulóifjúsága és ifjúsági Vöröskereszt szervezete valóban példát mutatott a sebesült és beteg honvédek istápolásában.

Az adományokat túlnyomórészt a hadikórházakban tartott karácsonyfaünnepélyeken osztották ki nagy örömet okozva a kórházakban ápolt sebesült és beteg katonák között.

Karácsonyig a következő adományok folytak be:

Debrecenből: Ispotályi ref. népiskola. Tégláskerti állami népiskola. Nyilastelepi ref. elemi iskola VI. osztálya,, Dóczy polgári leányiskola, Gör. kat. népiskola, Köntösgáti állami népiskola. Ev. elemi iskola, Kávin-téri ref. elemi népiskola. Róm. kat. népiskola.

Hajdú vármegyéből.: Gör. kat. népiskola. Bethlen Gábor u iskola Hajdúböszörmény. — Ref. népiskola. Vöröskereszt-fiók, izr. iskola Hajdúnánás — Vöröskereszt fiók. Darui áll. iskola. Bánlak-telepi Vk. csoport, Izraelita népiskola Balmazujváros. — Vöröskereszt-fiók. Áll. népiskola. Róm. kat. népiskola. Egyek. — Állami népiskoa, Gör. kat. népiskola, H.-Dorog. — Állami népiskola H.-Hadház. — Községi népiskola IV. leányosztálya. Községi népiskola V.—VIII. osztálya Hajdúsámson. Községi előljáróság Téglás. — Ref. népiskola IV. leányosztálya, Szilágyi Imre ref. tanító, Vámospércs. — Vöröskereszt-fiók, Ref. népiskola VIII. osztálya. Ref. népiskola III. fiúosztálya. Ifjúsági Vöröskereszt-csoport. Ref. népiskola IV. V. VI. fiúosztálya, Földes. — Ifj. Vöröskereszt-csoport. Ref. népiskola Hajdúszovát. — Ref. népiskola, Nádudvar. — Vöröskereszt-fiók, Tetétlen.

A nemes adományokért hálás köszönetet mond a debreceni Vöröskereszt-fiók elnöksége.

„Kisasszonylátás", „háztűzlátás" és hosszú jegyesség előzte meg régen a fiatalok házasságát

Országos jelentőségű politikai találkozókra adott alkalmat egy-egy előkelő esküvő

A régi magyar szokások egyik legszorgalmasabb, legnagyszerűbb megfigyelőképességgel rendelkező feljegyzője **báró Apor Péter** erdélyi főkirálybíró volt. Az ő írásaiból érdekes dolgokat tudunk meg évszázadokkal ezelőtti eljegyzésekről is.

Mikor valamelyik fiatal legény abba a korba jutott, hogy illő és helyes volt a szent házasságra gondolnia, **mindenekelőtt a neki megtetszett leányka szüleivel keresett összeköttetést, hogy kipuhatolja: vajjon van-e kedvük és hajlandóságuk leányukat hozzáadni?**

„Ha a szülőknek tetszett az ifjú személye, körülményei, családja — írja Apor Péter — akkor **napottettenek, hogy mely napon menjen az ifjú legény leányt nézni."**

A leánynézést a régi nyelven „kisasszonylátásnak" is nevezték. A szokás meg az illendőség úgy parancsolta, hogy a házasulandó ifjút egyik idősebb, tekintélyesebb **férfirokona** is elkísérje a „kisasszonylátásra". A lányos háznál természetesen magyaros vendégszeretettel fogadták őket **Az ifjút a vacsora alatt szembeültették a leánykával. Lakoma után tánc következett, mely virradatig is eltartott.** Virradatkor **aztán** a legény megköszönte a **szíves** vendéglátást és idősebb rokonával együtt eltávozott. Szokás volt, hogy a „kisasszonynézés" után a leány szülei elküldték rokonaikat a legény szüleinek házához. **Ezeket a kiküldötteket „háztűzlátók"-nak hívták.**

Ha a flatalok megtetszettek egymásnak és a háztűznéző öregek is kedvező híradással jöttek haza, akkor következett a tulajdonképpeni megkérés. Megtörténhetett, hogy a fiatalember valami okból kosaratt kapott s bizony ebből néha bonyodalmas, sőt szomorú ügyek származtak. Apor Péter ilyen esetet is felemlít.

1634-ben Mikecz János megkérte a szép Tarnóczy Sára leányasszony kezét. Tarnóczy uram, nem tudni, mi okból, elutasította a kérőt. Mikecz erre néhány családjából való férfit és szolgáit felfegyverezve, rárontott Tarnóczy Gáspár kastélyára és erőszakkal elrabolta a leánykát. Saját kastélyába vitte és ott feleségül vette. Országos nagy per következett ebből, mely hosszú esztendőkig elhúzódott.

Kevés ilyen esettől eltekintve az eljegyzések mindig vidám ünnepségek keretében folytak le. A vőlegény szülei és rokonsága kíséretében indult el a leányos házhoz „gyürüválasztásra...

Az eljegyzésnél a régi időkben nem karikagyürüt hanem valami drágakővel ékesített zománcos gyürüt használtak. Egy ilyen gyürü családi ereklye volt, apáról fiúra, anyáról leányra szállt.

Az eljegyzés után a vőlegény ajándékokkal kedveskedett mátkájának, vagyoni állapota és körülményei szerint. **Vagyonos emberek rendesen 100 aranyat küldtek ajándékba. A jegyesség ideje alatt a vőlegény és menyasszony húgomnak és bátyámnak nevezték egymást.**

Az eljegyzést nem követte hamar az esküvő. Minél előkelőbb nagyobb állású volt a család, annál tovább tartott a jegyesség. **Ennek oka részben az volt, hogy az ilyen családoknál a vagyonjogi szerződést, örökösödési részt, stb. is el kellett intézni. Másrészt a lakoma nagyjelentőségü ünnepség volt, melyben nem csak rokonok és jóbarátok vettek részt, hanem a közélet magas állású férfiai is. Egy-egy ilyen eljegyzésen vagy lakodalmon néha az egész ország sorsát eldöntő tanácskozások folytak és elhatározások érlelődtek meg. Igy beszélték meg például Zrinyi Ilona és I. Rákóczi Ferenc eljegyzésén a Wesselényi-féle összeesküvést.**

De eltekintve a komoly politikai okoktól, az előkelő családok nem tartották méltóságukkal összeférhetőnek az eljegyzés utáni gyors lakodalmat. Mikor 1624-ben Csáky István gróf Forgách Évát eljegyezte, Forgácsné már az eljegyzés estéjén így szolt **„Ne is gondolják Kegyelmetek, hogy csak úgy sürgősen, postán adom oda a nádor leányát. Az én gyermekem nem arra való, hogy csak jőjjenk és gyorsan elvigyék tőlem".**

APOLLO
filmszinház
Fény és árnyék
Pénteken este 9 órakor szintén lesz előadás!
Szombaton és vasárnap előadások 11, 3, 5 és 7 órakor.

HUNGARIA
filmszinház
SZILVESZTER NAPJÁN 5, 7, 9 és 11 órakor,
SZOMBATON és VASÁRNAP 3, 5 és 7 órakor,
HÉTFŐN 5 és 7 órakor
Ágrólszakadt urilány

Sőregi múzeumigazgató Márton Sándor földbirtokossal együtt egy kis lélekvesztőn behatolt a Szil-lápjába

Erről és Móricz Zsigmond utolsó hortobágyi időzéséről számolt be a Múzeumbarátok összejövetelén

A Debreceni Múzeumbarátok Köre most tartotta szokásos havi összejövetelét a Déri Múzeum tanácstermében Sesztina Nagybákay Jenő elnöklete alatt, melyen a tagok és vendégek szép számmal jelentek meg.

A kör vezetősége bemutatta a legujabban megjelent művészeti és tudományos művek egész sorozatát, melyben a megjelentek kedvük szerint gyönyörködhettek és minden tag megkapta a Déri Múzeum most megjelent évkönyvét. A bemutatott új könyvek közül külön is felhívták a figyelmet dr. Nagy Jenő kollégiumi tanár »Európa ragadozó madarai« c. legújabb művére, mely 53 színes és 8 feketenyomású táblát, számos rajzot és meghatározó táblázatokat tartalmaz. Ezt a hatalmas, több évtized megfigyelésein alapuló élvezetes nyelven megírt könyvet nemcsak vadászok, gazdák, erdészek, hanem a természetet szerető emberek is sok haszonnal forgathatják, mert **ez a könyv a nappali és éjjeli ragadozómadarakat nem az eddigi szokásos kár és haszon, hanem azon szempont alapján tárgyalja, hogy nekik a természet bölcs háztartásában milyen szerep jutott osztályrészül.** E könyv ismertetésével kapcsolatban Sesztina-Nagybákay Jenő elnök felhívta a hallgatóság figyelmét a nagyerdei melegtó gondozott madárállományára és azt a köznösség fokozottabb jóindulatába ajánlotta.

Ezután Sőregi János ü. v. alelnök tartotta meg előadását vetített képek kíséretében. Előadásának első *felében Móricz Zsigmond debreceni* és hortobágyi időzésével kapcsolatban a kegyelet és elfogulatlan elismerés szavaival adózott a nagy magyar író emlékének, majd elmondta, hogy *mi érdekelte legjobban a pusztán, mit jegyzett fel és jegyzeteiből mit használt fel a Rózsa Sándor* c. regénye 2-ik kötetében. Az igazi pusztai bikaviadal és a májusi hajnalel5tti pacsirtahangverseny elbeszélése, továbbá a víztároló medence *gazdag madárvilága* ragadták meg leginkább a nagy írómester figyelmét. Az előadó Móricz Zsigmondról számos fényképfelvételt is bemutatott, amint juhászbundában szundikál a csárda előtt, amint a húzó vadlibákat távcsövezi és amint a naplementét nézi.

Az előadás második része egy olyan *csodálatosan megmaradt ősvilágot mutatott be*, amilyet a mai nemzedék csak Hermann Ottó, Bársony István és Chernel István műveiből ismer. *Ez az ősvilág a nemrég felszabadult Ermelléken, Érkeserű község határában, zsarolyáni Márton Sándor birtokán van s ez a Szil-lápja.* Ősi, buja nádasokkal övezett sík víz ez mely körül ma is még *üszólápok* vannak, továbbá szigetszerűen kiemelkedő kaszálók, rétek. A haldús síkvízben tömegével tenyészik ma is a *kolokán*, gyakori a *mérges csomorika* és a lápi vizeken megtaláljuk a rekesztő halászatnak egyik legősibb módját, a *vészt. Sőregi igazgató Márton Sándor földbirtokossal és egy lápihalásszal egy keskeny lélekvesztőn behatolt ebbe a gyönyörű lápvilágba, az oltani tájakról és a vészekről, továbbá a lápi halászatról számos fényképet vett fel.* Előadásában ezeknek legszebbjeit mutatta be. Úgyszintén ismertette a lápon összegyüjtött és a Déri Múzeumba hazahozott lápi halászszerszámokat is.

A természetnek ezt a csodálatos módon megmaradt, mind növénytani, mind zoológiai szempontból megbecsülhetetlen kis paradicsom-kertjét az a veszély fenyegette, hogy a *Diószeg felől már készülő csatorna rövidesen kiszárítja* és eltünteti a földszinéről. Az Érmellékét felkereső szakemberek megtették a lépéseket arra, hogy *az érkeserűi lápoknak egy részét megmentsék a tudomány számára, azonban a mostani viszonyok mellett* a természetvédelmi akciók kevés meghallgatásra találnak. Ezer szerencse, hogy *zsarolyáni Márton Sándor* földbirtokos, a Szil-láp tulajdonosa maga is természetszerető lelkes, művelt magyar gazda, nem várta be a hosszadalmas s esetleg sikertelen intézkedéseket, hanem a saját költségén és erejéből három helyen elzárta a Szil-láp lefolyását, valamint biztosította egy hosszabb árokkal a téli és tavaszi vizek befolyását s így *a Szil-lápját önzetlen áldozatkészségével megmentette a jövőbeli magyar tudományos kutatás* és a természet szépségeiért rajongók számára! Nemes elgondoláson alapuló eljárása mélton állítható példaképül minden tehetős magyar földbirtokos számára!

METEOR
mozgó
Pénteken 5, 7, 9 és 11 órakor utoljára! Kacagó-est!
Lilian Silvi főszereplésével
Szélvészkisasszony
Szombaton: „Nőnek mindig igaza van!" Ilse Werner híres füttyös szerepe.

Üzenetek a frontról

vitéz Kovács Ferenc főhadnagy a B. 789. tábori postaszámáról üzeni családjának, hogy már útban van hazafelé és leánya esküvőjére meg fog érkezni.

Németh Béla zászlós a Z. 368. tábori postaszámról rokonainak megnyugtató üzenetét küldi Debrecenbe. Jól van ne aggódjanak miatta. Boldog új évet kíván és szerető csókjait küldi.

Gyarmathy Zoltán szakaszvezető a Z. 514. tábori posta számról üzeni Debrecenbe lakó szüleinek, rokonainak és Tóth Juliskának, hogy jól van, ne aggódjanak érte. Nemsokára szabadságra hazajön.

Molnár Mihály honvéd a Z. 514. tábori postaszámról üzeni Debrecenbe, hogy jól van, ne aggódjanak érte. Levelet most már ne küldjenek, mert nemsokára hazaérkezik szabadságra.

Tóth József őrvezető a K. 178. tábori postaszámról üzen Debrecenbe rokonainak, hogy jól van, nincs semmi baja. A boldog viszontlátásig boldog újévet kíván. Szerető csókjait küldi.

Oláh Mihály honvéd a B 893 tábori postaszámról értesíti rokonait, hogy nemsokára szabadságra hazaérkezik, addig is szerető csókjait küldi.

— **Olasz mezőgazdasági munkásokat fognak Angliába küldeni** — jelenti a Német Távirati Iroda. Mint ismeretes, már többezer olasz hadifogoly dolgozik Angliában.

VIGSZINHÁZ
mozgó
Debrecenben ma először a legkacagtatóbb, a legszórakoztatóbb filmbohózat:
ZORO és HURU
a kísérletek kastélyában
Előadások: 5, 7, 9, 11 órakor

A születések és házasságkötések száma emelkedett a halálozás csökkent 1943-ban

Beszélgetés egy esztendő adatairól dr Deák Sándor anyakönyvvezetővel

Az anyakönyvi hivatal Baltazár Dezső-utcai helyiségében egy város életének legfontosabb adatai tükröződnek vissza. Az emberi élet legjelentősebb stációi: születés, halál, házasság nyernek itt beiktatást, megörökítést. A hatalmas kötetekké dagadt foliánsokban emberéletek ezrei sorakoznak fel szürke adataikkal. Itt csak néhány száraz adat, név és szám az, ami künn az utcákon házakban, melleg, lüktető emberi életeket, karriereket, tragédiákat, furcsa könnyes-mosolyos regényeket jelent.

Az utolsó óráihoz érkezett 1943 esztendő adatairól beszélgetünk dr Deák Sándor anyakönyvvezetővel, aki egy esztendő krónikáját érdekes adatokban bocsátja rendelkezésünkre.

Rendkivüli körülmények között is emelkedett a város lelekszáma

— A statisztika rideg adatai mögött érdekes jelenségek rejtőznek — mondotta Deák anyakönyvvezető —. Érdekes tanulságok leszürésére nyujt alkalmat az 1943 évi születések, házasságkötések és halálozások számadatainak összehasonlítása.

A születések száma 1943-ban Debrecenben 3168 volt, az előző 1942-es esztendőben 3103. Az elmult évben tehát mutatkozik 63 emelkedés.

A házasságkötések száma 1943 evben 1115, előző évben pedig 1082 pár kötött házasságot. Itt is emelkedést mutat az 1943-as esztendő 33 házaspárral.

A legörvendetesebb jelenség azonban az, hogy 1943-ban 2232 haláleset nyert bejegyzést, míg 1942-ben 2516. Tehát szemben a születések és házasságkötések számának emelkedésével, a halálesetek száma pedig jelentékeny: 294 csökkenést mutat.

— Ezek az adatok Debrecen város lakosságának szívósságát, életrevalóságát mutatják. Azt, hogy a körülöttünk tomboló világ háború közepette, rendkivüli viszonyok mellett is olyan egészséges lélekszám-emelkedést tud a város produkálni, ami normális békeidőben is szép biztató jelenség lenne. A magyar faj kiapadhatatlan életerejét, szívósságát találjuk meg a rideg számadatok mögött.

18 távházasság egy év alatt

— Külön érdekesség — folytatta dr Deák Sándor —, hogy az egész országban Debrecenben kötöttek a legtöbb távházasságot. Az 1943 év folyamán 18 távházasságot kötöttek.

— Érdekes esetek természetesen előfordultak az idén is. Ezek közé tartozott annak a fővárosi ügyvédnek az esete, aki első feleségét, akitől már 21 éve elvált, — vette feleségül az idén. Tragikus eset volt, annak az Auguszta szanatóriumban ápolt férfinak a házassága, aki, amikor megtudta, hogy gyógyithatatlan beteg, feleségül vette menyasszonyát és két nap mulva leugrott a szanatórium külön szobájának ablakából és halálrazúzta magát. — Másik megdöbbentő eset volt, amikor a keleti hadszintéren halálos betegséget szerzett nyiregyházi gyáros esküdött meg belklinikai szobájában, halálos ágyán menyasszonyával és nyolc nap mulva meg is halt. A mai idők ilyen eseteket termeltek ki a régi, kedves, mulatságos, humor aranyderüjével bevont históriák helyébe.

— Változatlanul sokan váltanak ki anyakönyvi kivonatokat, ami elsősorban a háborús helyzettel áll összefüggésben, másodsorban még mindig a kereszténység igazolásával. Ezen a téren az előző évhez viszonyítva úgyszólván semmit nem változott a helyzet — fejezte be újévi nyilatkozatát dr Deák Sándor anyakönyvvezető.

*

Azért a nehéz idők közepette is becsöppen olykor a humor az anyakönyvi hivatalba. **Varga István** anyakönyvi tisztviselő, a házassági ügyek intézője gyüjti ezeket a vidám históriákat, az ő gyüjtéséből közöljük a következő eseteket:

AKI UJITANI AKART. Egyszerü kinézésü, tanyasi fiatalasszony állitott be férjével „Ujítani akarunk" — mondotta Varga Istvánnak. A tisztviselő kérdezte, hogy magyarázzák meg neki, mi az az újítás, amire az asszony előadta, hogy nekik, mikor házasságot kötöttek, a lakodalmon az egyik szomszéd azt mondta, hogy ez a házasság csak három évre szól, ha aztán tovább akarják folytatni, meg kell újítani. Hát mivel a Mihály jól bevált, nagyszerü, dolgos ember, vele is meg van elégedve, most meg szeretnék újítani a házasságot. A hivatalnok aztán megmagyarázta hogy nem szükséges az újítás, mert a házasságkötés egész életre szól, a tréfáskedvü szomszéd csak elbolondította őket.

A 74 éves vőlegény — 68 éves menyasszony. Öreg jegyespár jelent meg az anyakönyvi hivatalban. Minden okmány rendben van csak az orvosi bizonyítvány hiányzik. Mikor küldik a tisztiorvoshoz, a vőlegény magából kikelve pattogni kezd, hogy ő már 74 éves, de még az ő testét nem látta orvos, hát ő nem is akarja azt a világcsufját megérni, hogy megvizsgálják. Mikor aztán látta, hogy a törvény, törvény, szépen elballagott és egy hét mulva meg hozta az orvosi bizonyítványt.

*

Az anyakönyvi hivatal egyike Debrecen legforgalmasabb közhivatalainak. A tisztviselőgárda, melynek tagjai: dr Deák Sándor anyakönyvvezető h., Medgyessy Béla nyilvántartó, Varga István írnok, Szabó Lajos segédnyilvántartó, Dávid Erzsébet, Galló Margit, Toronyi Adrienne, özv. Böhm Lajosné, Kleinrath Mária, Kozma Erzsébet és Csathó Zoltán, nagy munkateljesítménnyel felettesseik és a közönség legteljesebb megelégedésére látják el feladatukat.

Hajdú vármegye és Debrecen város Tűzoltó Szövetségének közgyűlése

Hajdú vármegye és Debrecen város Tűzoltó Szövetsége csütörtökön tartotta közgyűlését a vármegyeháza alispáni termében **Rásó István** alispán, a szövetség elnöke elnöklésével. A közgyülésen megjelent vitéz dr **Roncsik Jenő** tűzoltófőparancsnok, tűzrendészeti főfelügyelő, **Török István** tűzoltóparancsnok, tűzrendészeti felügyelő, dr **Cziffra Mihály** vármegyei aljegyző és nagyszámmal a vármegye városainak és községeinek önkéntes tűzoltóparancsnokai közül.

Rásó István alispán megnyitó szavaiban melegen üdvözölte a megjelenteket, majd vitéz dr **Roncsik Jenő** tűzoltófőparancsnok, aki az Országos Tűzoltó Szövetség nevében vett részt a közgyülésen, mintegy 300.000 tűzoltó nevében tolmácsolta a szövetség üdvözletét. Méltatta Rásó alispán negyedszázados munkásságának érdemeit.

Ezután **Török István** tűzoltóparancsnok ismertette az 1943. évi jelentést, melynek adataiból kiderült, hogy a vármegyei szövetség tűzoltói 52 kiszálláson vettek részt, nagymennyiségű motorfecskendővel látták el Hajdú vármegye községeit. 195.750 pengőt fektettek be a felszerelések kiegészítésére. Három tűzoltóversenyt tartottak az év folyamán, kettőt Egyeken, egyet Hajdúszoboszlón. Az egyeki versenyen húsz csapat 300 tűzoltóval, a szoboszlói 8 csapat vett részt 130 versenyzővel. Mindhárom verseny kitűnően sikerült. 155 nagyobb tüzesetnél és 1500 kisebb esetnél teljesitettek szolgálatot a tűzoltók. A kár 254.044 pengő volt. Megemlékezett Ferenczy Kálmán munkásságáról, aki 18 évi működés után távozott megrongált egészségi állapotára tekintettel. Köszönetet mondott Szilassy főispánnak, mert 200 bakancsot utalt ki a vármegyei tűzoltóknak. Tanfolyamokat rendeztek, melyen 90 tiszt, 90 altiszt, 1702 tűzoltó nyert kiképzést. Kitüntetést kaptak kiváló munkásságukért: Hadházy László (Berettyóújfalu), Török Gábor (Mikepércs), Rácz István (Téglás), Ábrók József (Hajdúböszörmény), Virág József (Egyek), Papp Ferenc (Hajdúhadház), Tóth Benjámin (Püspökladány), Syamszny Árpád (Nádudvar), Gargyán Mihály (Hajdúsámson), Tóth István (Hajdúnánás), Nagy József (Földes), Székely Sándor (Kaba), Szenes Gyula (Tetétlen), Kapusi Márton (Józsa), Nagy István (Mikepércs), Tóth Lajos (Derecske), Simon Pál (Kaba), Bösze Imre (Egyek), Huszka Mihály (Derecske), akiket elismerő oklevéllel tünte tek ki.

A zárszámadás és költségvetés egyhangú elfogadása után dr **Cziffra Mihály** vármegyei aljegyző indítványára elfogadták a választmányi tagok megbízásának meghosszabbítását. Hajdúszoboszlón tűzoltó-otthon létesítésének kérelmével fordultak a szövetséghez. A kérést az Országos Tűzoltó Szövetség elé tartozónak találta a közgyülés. Kovács János tűzoltó özvegye részére 100 pengőt szavaztak meg. Bejelentették a tagdíjak százszázalékos felemelését.

Bösze Imre egyeki önkéntes tűzoltóparancsnok felszólalásában meleg köszönetet mondott Rásó István alispánnak, amiért a vármegyei tűzoltóság ügyeit szivén viseli, ennek a tűzoltóságnak állandó fejlesztésén munkálkodik és minden törekvése arra irányul, hogyha a helyzet nagyobb feladatok elé állitja a tűzoltóságot, annak minden tekintetben megfelelhessen. Ismertette vitéz dr Roncsik Jenő főparancsnok és Török István parancsnok rendkivüli érdemeit a vármegyei tűzoltóság korszerű fejlesztése terén és köszönetet mondott fáradhatatlan, lelkes munkájukért. Ugyancsak őszinte elismeréssel szólott dr Cziffra Mihály vármegyei aljegyző munkásságáról.

Rásó István alispán ezután felkérte Bartha Lászlót, a hajlitott bútorgyár és Lökös Károlyt, a világitási vállalat kiküldöttjét a jegyzőkönyv hitelesítésére.

A közgyülés **Rásó István** alispán zárószavaival ért véget. Ezután a közgyülés résztvevői megszemlélték a debreceni tűzoltóság udvarán rendezett gyakorlati bemutatót.

Vendéglősök! Korcsmárosok!

Kecskeméti Szikra környéki borok legolcsóbb beszerzési forrása

Jónás János

bornagykereskedő, Varga-u. 3. Pezsgők, palackozott áruk viszonteladóknak már 5 litertől.

2×2=5

Irta: BIBÓ LAJOS

Bent ültek a sörcsarnokban. Rendes Ember láthatólag gondolatokba merüve nézi a soroskorsót. Rendetlen Ember a levegőbe bámul. Harmadika van, a hónap harmadik napja. Rendes Ember nézi, hogyan málik el a söröskorsó oldalán a sör habja, nézi, kortyint egyet az áporodni kezdő árpaléből, aztán lemondólag és reménytelen hangon megszólal:

— Az a hiba, hogy rendetlen ember vagy. Nem tudsz bánni a pénzzel. Hiányzik belőled a moralitásnak az az eleme, amellyel meg tudnád mérni a pénz értékét és ezen az értéken azt a felelősséget amellyel a kereső ember önmagának, másoknak, a kiegyensúlyozott tisztességes életnek tartozik.

Rendetlen Ember nem felel. Ismeri a Rendes Embert, ismeri ezt az okoskodást, amely együgyü és igazságtalan, mert kizárólag a saját szempontjából itél. Gondolkozik, beszéljen? Nem érdemes. Hiába érvel huszontalanul bizonyit, hiába magyarázná ki a tüdejét a barátja semmiképen sem ismeri el az igazságot. Nem ismeri el a Rendetlen Ember igazságát, mert ez más, mint a Rendes Emberé. Sokáig hallgat, de mert ezúttal idegesíti a csönd, kénytelen mégis ráfanyalodni, hogy kinyissa a száját.

— Nézd, — kezdi — hallgass ide. Nem akarlak meggyőzni, nincs szándékomban mentegetőzni de nagyon szerényen megpróbálom neked bebizonyitani, hogy a te kétezerkettőd az én esetemben nem négy, hanem öt. Te azt mondod, hogy nekem tisztességem, fizetésem és jövedelmem van és kötelességem volna kijönni abból a pénzből, amit havonta összekaparok. Magadra hivatkozol és azokra az emberekre, akik beosztják jövedelmüket, nem nyujtózkodnak tovább, mint ameddig a takarójuk ér egyszerüen és igénytelenül élnek és negyven, ötven esztendős korukra fillérenként összekuporgatják azt a tőkecskét, amely akár betét, akár ingatlan alakjában türhető és nyugodalmas öregséget biztosit a számukra. Ez a te kétszerkettőd és te ezt az elméletet a matematikára, nem pedig az életre épited. Számításon kivül hagyod és megfeledkezel arról, hogy az élet nem ezekkel az alapműveletekkel hanem a maga, rejtélyes kiszámithatatlan osztásaival és szorzásaival dolgozik. Ne beszéljünk most másról, csupán rólad és rólam. Két különböző pályán működünk. Más a te foglalkozásod más az én mesterségem. A te foglalkozásod merő matematika, következésképen minden ténykedésed, minden gondolatod, elhatározásod, terved, tévedésed, vagy remeklésed ehhez az alapvető körülményhez igazodik. Munkád és igy életed a szabály és a törvény jegyében folyik. Ezzel szemben az én mesterségem, tekintettel arra, hogy szabadpályán vergődtekem és tülekszem, úgy teljesitményeiben, mint ritmusában, úgy állandóságában, mint állhatatlanságában, a szabály és a törvény jegyében zajlik. Rapszódikus, lihegő, testet-lelket sorvasztó, látszólagos rendezettségében is szilárdan és vadul rendszertelen szellemi munkát végeznek. Mondanom sem kell ugye, hogy a levegőtől kezdve a feketekávéig, a szükséges táplálkozástól a legkülönbözőbb narkotikumokig, a fizikai beidegződöttségtől a spiritualis sugallatokig mást ezek, mint te és miután a fizetésem nem a munkám, hanem a teljesitményem utáni kapom, az a lelki és testi mozgás, amelyet ennek a teljesitménynek érdekében végzek, prózai áttételben és a te nyelveden, percenként ismétlődő újabb és újabb pénzkiadást jelent. Neked mindig van pénzed, mert a te körülményeid megengedik, hogy beoszthasd a fizetésedet nekem sohasincs pénzem, mert az én körülményeim olyanok, hogy a munkám utolsó fillérig felemészti minden jövedelmemet. Költenem kell, hogy biztosithassam és fokozhassam tejesitőképességemet. Te ingyen kapod a pénzt, nekem a pénz pénzbe kerül. Ne érts félre. Nem úgy értem, nem dolgozol meg a fizetésedért, hanem úgy, hogy nincs üzemköltséged. Példát mondjak? Tizenegykor szól a telefon. Felhivnak valahonnan és közlik: amennyiben félórán belül szállitom ezt meg azt a cikket rögtön kifizetnek érte ennyit meg ennyit. Rohanok, szalajtom az altisztet, hozzon gyorsan egy forró feketét, meg egy alkalmas szivart. — A kezébe nyomok kétpengőt, az altisztorban, a fekete még a szivar jön nyolcvan fillér már oda húszat kap a legény, de mindegy, már ott állok a gép előtt és diktálom a zúgó dörgedelmet, vagy a fuvolahangu tirádát. Félóra mulva kész a cikk, ordítok ismét az altisztért, adnám oda neki a kéziratot, hogy vigye, de közben megtorpanok. Villamospénz újabb borravaló, azután megtörténhetik, hogy majd ekkor meg ekkor küldjek, hogy a cikket átveszik és azt üzenik, hogy majd ekkor, meg ekkor küldjek pénzért, mert a pénztárt már bezárták. Kapom a kalapomat, meg a kabátomat, száguldok, autóba vágom magamat és személyesen viszem a kéziratot. Megkapom a honorárjumot és zsebemben a pénzzel megelégedetten és boldogan távozom. Eszembe se jut, hogy örvendezés helyett sirnom és átkozódnom kellene, mert becsületes teljesitett felfokozott idegekkel végzett különben nehéz és kényelmes munkám díjának több mint tiz százalékát elvesztettem. Több mint tiz százalékot emésztett fel teljesitményem üzemköltsége.

— És ez igy megy reggeltől estig, ez igy megy nap mint nap. Nekem meg kell fizetnem minden mozdulatomat, minden lépésemet, minden kivánságomat, mindennemü olyan ténykedésemet, amellyel megteremtem munkám lehetőségét és amellyel ennek a munkának sikerét támogathatom. Te egyszer veszel föl egy hónapban pénzt, én hetvenszer, és mind a hetven esetben ráfizetek erre az ünnepélyes aktusra. Ugyanez áll az otthonomra, a szórakozásaimra, egész életemre, amelybe csupán a rendszertelenség rendszerét vihetem bele, a rendszertelenség viszont a józan számitás ellenkező útján halad.

— Az altisztem vityilója a te betéted, a többség erkölcsi felfogása, morális fölénye, méltósága és megvetése, az altisztem polgári tisztessége, a te úri gőgöd az én irtózatos küzdelmekkel szerzett és a te felfogásod szerint könnyelmüen elszórt filléreimből nő és hatalmasodik gazdasági erénnyé és ennek a szörnyü igazságtalanságnak a segitségével kétszerkettőnégy a te életedben az én kétszerkettő, ötöm.

vitéz Fejér István

Arany Bika Éttermei, Kávéházai,

DEBRECEN

Nagy Szilveszter-est

köznapi árakkal

üveg- és Bocskai teremben:

Tánc!

Vacsorázó hely

MEZEY JUDITH

magyar dalénekesnő.

Magyari Gyula

népszerü közkedvelt zenekarával.

Asztalt itt előjegyzéssel biztosithatunk, este félkilenc óráig.

Fehér szalonban:

Tánc!

HERNADY NELLY és Erdős Marietta

nagysikerü slágerei,

nemes **Derschatta József**

és

DOBÓ JÓZSEF

vidám és forrón hangulatos jazz-duójával.

Kávéház és Söröző

Magyari Jóska

közkedvelt zenekara muzsikál.

VACSORÁZÓ HELY.

Asztalrendelések:

az éttermi főpincérnél, vagy telefonon: 27-99.

Ujévre

női és férfi divatáruk, nyakkendők, pulloverek, retikülök, ernyők, szövetek nagy választékban

Nagy Lászlónál

Piac-utca 44. szám

DEBRECZEN 3 OLDAL 1943 XII. 31.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertarak éjjeli szolgálata, december 25-én reggel 8 órától, 1944 január 1-én reggel 8 óráig: Kossuth Piac u. 26 Telefon: 30-95. — Magyar Korona, Kálvin-tér 15 Telefon 16-06 — Arany János, Csapo u. 66. Telefon 11-78 — Hungária Szoboszlai u. 4-f Telefon 22-50.

POSTATAKARÉKPÉNZTÁRI befizetőlapot mellékeltünk mai lapszámunkhoz az esedékessé váló vidéki előfizetési díjak kiegyenlítésére. Kérjük igen tisztelt előfizetőinket, hogy azok felhasználásával az előfizetési díjakat legkésőbb január 3-án feladni szíveskedjenek. Azokat az előfizetéseket, melyeknek díja 6-áig be nem érkezik, lerendelnek tekinti és január 8. napjával minden további felszólítás nélkül a „Debreczen" küldését beszünteti

a kiadóhivatal.

Az év végén

Hívok mindenkit álljunk meg az esteledni készülő időben templomok boltívei alatt lélekszerinti számadást készíteni. Valljuk meg és legyünk legalább ma őszinték, javára voltunk-e embertestvéreinknek, vagy ridegebbek, önzőbbek vagyunk! Szétosztottuk-e magunkat a munkában, tiszta családi életért, egyházért, hazánkért. Azért dolgoztunk, hogy több legyen vagyonunk, hatalmunk, vagy benne volt munka utáni vágyunkban az emberek megbecsülése, szeretete. Óh, mennyi kérdés tolul elénkbe e megállásban Azt mondják a haldoklók mielőtt örökre lehunynák szemeiket, végig szemlélhetik életük történeseit. Az esztendő haldoklik, helyette azonban nekünk kell meglátni cselekedeteinket, akik még itt maradtunk. Nem volna teljes szemlélődésünk, ha nem látnánk magunk előtt sírhantokat, akár meg vannak jelölve, vagy jeltelenek. Sokan mentek el erről a drága magyar földről, ebben az esztendőben is mi érettünk és mi helyettünk! Valaki felsóhajt, de sok az elszámolni való! Jobb felejteni, elhanyagolni a számadás elkészítését, holnap is nap lesz, ma inkább rendezzünk Szilvesztert, temessük vígan el ezt a szomorú esztendőt, melyben volt sok-sok megpróbáltatás.

Nem tudom elhinni, hogy a leghangosabb helyekről is eltudnák űzni a ma és holnap felelősségét. Nem tudom elképzelni, hogy malacvisítás és azt kísérő kacagás üditője lenne fáradt emberek érzékeinek. Nem a jó kedvnak vagyok elrontója, csak annak a szertelenségnek akarok vonalat húzni, amelyik ma sem akar határt ismerni, esztelenül rohan keresztül embereken, akik mérik életük 365 napját és figyelik, hova billen csak egy hajszálnyit is a kezük között lévő mérleg.

Legalább ma becsüljük meg egymást, mérjük le rövid földi életünk útjának ezt a tovatűnő szakaszát hittel. Most van ideje a házunk tájékának körülnézésére. Ne szomszédunkról állapítsunk meg hibát, akinek háta előtt elcsúszott valaki, mindenki a magáét tartsa rendben. Nem azok a kiváltságosak, akik nem gondolnak másokra, hanem azok, akik másokért harcolnak és küzdenek. Sokáig ne álldogáljunk, a megállásunk legyen Isten előtt való s azután lépjük át a küszöböt, imádsággal: »Szánd meg Isten a magyart. Kit vészek hányának. Nyujts feléje védő kart tengerén kínjának« ... (si)

Főtárgyalás előtt meghalt az okiratthamisító

Közokiratthamisítással volt vádolva a debreceni törvényszék előtt özvegy Molnár Mihályné Nagyszalonta-utcai lakos. A vád szerint Szanka Gáborné, Reich Béla és Novotni Károly élelmiszerjegyeit kiváltotta és a maga hasznára fordította. A tárgyaláson az asszony azzal védekezett, hogy Szankáné zálogba hagyta nála az élelmiszerjegyeit, mert pénzt adott neki, Reich Béla pedig neki adta, mivel bevonult katonának. A Novotni élelmiszerjegyei pedig úgy kerültek hozzá, hogy őt Novotni húsvétkor összeszúrkálta. Súlyos sebével ő a kórházba került, Novotnit pedig elzárták a fogházba és a jegyek a lakáson maradtak. Felgyógyulása után Antalfi Lászlót kérte meg, hogy az élelmiszerjegyeket váltsa újból ki. Ő hamisította a három aláírást.

Antalfi a bíróság már nem vonhatta kérdőre, mert időközben meghalt.

A bizonyítási eljárás befejezte után az özvegyet hétnapi fogházra ítélték.

— **Református istentiszteletek december 31-én, óév este.** Nagytemplomban délután 5 órakor D. dr Révész Imre. Kistemplomban délután 5 órakor dr Czeglédy Sándor. Kossuth-utcai templomban délután fél 3 órakor Baja Mihály. Károlyi Gáspár-téri templomban délután 5 órakor Kolozsváry Kiss László. Ispotályi templomban delután 5 órakor Dusicza Ferenc. Árpád-téri templomban délután 5 órakor Tariska Zoltán, délután 5 órakor dr Hegyaljai Kiss Géza. Homokkerti templomban délután 5 órakor Kovács József. Nyilastelepi templomban délután 3 órakor Sipos Károly. Csapókerti templomban délután 3 órakor Balogh József. Kerekestelepi templomban délután 5 órakor Fentős Tibor. Egyetemi templomban délután 4 órakor Szenes László. Egyetemi klinikákon Szenes László és Koncz Zoltán. Téglavetői gyülekezeti házban délután 5 órakor Erdei Károly

— **Óév esti és újévi istentiszteletek a Kistemplomban.** Óév estéjén délután 5 órakor a Kistemplomban prédikál dr Czeglédy Sándor teol. tanár a kistemplomi egyházrész tanácsosa. Újév első napján reggel 9 órakor dr Farkas Pál lelkész 11 órakor D. dr Révész Imre püspök prédikál. A templom mindenik alkalommal igen kellemesen be lesz fűtve.

— **Óévi istentiszteletek az Árpád-téri templomban** Ma három istentisztelet lesz az árpádtéri templomban. Reggel 8 órakor. Délután 3 órakor prédikál Tariska Zoltán segédlelkész, 5 órakor dr Hegyaljai Kiss Géza lelkipásztor.

— **Óévi istentiszteletek a Szent Anna-utcai római katolikus főplébániatemplomban.** Délután hálaadó istentisztelet lesz 5 órai kezdettel, melyen szentbeszédet mond dr Bánáss László prépost-plébános. Este félhét órakor Joó Sándor káplán mond szentbeszédet.

— **Újévi istentiszteletek a református templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Ferenczy Károly, délután 5 órakor rd Erdei Mihály. Kis emplomban délelőtt 9 órakor dr Varga Zsigmond, 11 órakor D. dr Révész Imre, délu án 5 órakor Berényi József. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Biky Gábor, délután 5 órakor Boros Dezső. Károlyi Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órakor Kolozsváry Kiss László, délután 4 órakor Rácz Zoltán. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Dusicza Ferenc, délután 5 órakor Birinyi János. Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor dr Hegyaljai Kiss Géza, délután 5 órakor Tariska Zoltán. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délu án 5 órakor Bányay Zoltán. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Sipos Károly, délután 3 órakor Sipos Károly. Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor dr Dancsházy Sándor, délu án 3 órakor Balogh József. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Fentős Tibor, délután 3 órakor Fentős Tibor. Egyetemi templomban délelőtt 11 órakor Koncz Zoltán. Egyetemi klinikákon Szenes László. Ügyészségi fogházban délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan. Téglaskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Sárközy Lajos. Wolaffka-telepi Olvasókörben délu án 3 órakor Bányay Zoltán. Tanyai istentisztelet: Pallagon délelőtt 9 órakor vitéz Szabó Endre.

— **Újévi istentiszteletek a gör. kat. templomban.** December 31-én, pénteken délután 6 órakor hálaadó istentisztelet szentbeszéddel. Január 1-én, szombaton délelőtt háromnegyed 7 órakor csendes szentmise, egynegyed 8 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise szentbeszéddel, 9 órakor katonamise szentbeszéddel, 10 órakor nagy szentmise szentbeszéddel, háromnegyed 12 órakor csendes szentmise rövid szentbeszéddel, délután fél 4 órakor rózsafűzérájtatosság, 4 órakor vecsernye. — Január 6-án, csütörtökön, Vízkereszt ünnepén vasárnapi miserend.

— **Istentiszteletek az evangélikus templomban.** Az év utolsó napján délután ½4 órakor és 5 órakor istentisztelet igehirdetéssel. Újév napján délelőtt 10 órakor istentisz elet igehirdetéssel és úrvacsoraosztással, délután 5 órakor istentisztelet igehirdetéssel. Január 2-án, vasárnap délelőtt 10 és délután 5 órakor istentisztelet igehirdetéssel.

— **Kállay Miklós miniszterelnök,** mint kegyúr, feleségével együtt megjelent a Kállay-család nagykállói kegyúri templomában Horváth István c. kanonok plébánosi beiktatási ünnepségén.

— **Gróf Zichy János titkos tanácsos,** a Keresztény Néppárt elnöke meghűlt és néhány napig betegeskedett. Az állapota már annyira javult, hogy elhagyta az ágyat, de orvosai tanácsára még otthon tartózkodik.

— **A MANSz birtokos leányok a hadbavonultak családjáért.** A MANSz birtokos leányok csoportja a hadbavonultak hozzátartozói számára élelmiszercsomagokat készítettek, melyekkel 12 hadbavonult családját keresték fel. Kiosztottak 26 kg. lisztet, 6 kg. zsírt és szalonnát, 5 kg. mákot, 18 kg. burgonyát, azonkívül babot, borsót, játékszereket és 15 pengőt. A birtokos leányok csoportja Ökrös Juliánna vezetésével nagy lelkesedéssel vett részt a gyüjtőakcióban, szép példáját adva a segítő szeretetnek.

* **Gyermekéről** otthonában ragyogó felvételeket készít Berzéki müterem, Piac-utca 38. Telefon: 31-35.

* **Új tanfolyam kezdődik január elején a Simai Magdolna** és Sipkovics Béláné Slezák Mária **gyorsíróiskolájában, Piac-u. 73.** Elökészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22-53 Debreceni tanker. főig. eng. szám: 55—48/1942—43.

* **Dr Naményi Gyuláné** Szentendrei Olga gyorsíróiskolájában **(Batthyány-u. 1)** január elején tanfolyamkezdés. Előkeszítés államvizsgára. Vidékieknek vasútked vezmény. Debreceni tanker. főig. engedélyszáma: 6475/1942.

* **Harisnyastalpalás** 2 párból 1 párat. Arany János-u. 5. Az udvarban.

— **A Csapó-utcai egyházrész** gyülekezeti otthonában. Szappanos utca 16 szám alatt, folyó hó 31-én, pénteken este 6 órai kezdettel áhitatot tart az egyházrész lelkipásztora s arra mindenkit szeretettel hív az egyházrész vezetősége

— **A református lelkésznek bibliaköre** kivételesen nem január első, hanem második hétfőjén, vagyis január tizedikén este 5 órakor lesz a Révész-tér 2. szám alatti lelkészi hivatalban.

— **Áldetektív járt** Budapesten a Sip-utca 7. számú házban Weisz Lipótné lakásán. Házkutatás ürügye alatt kifosztotta a lakást és az asszonynak az ujjáról lehúzta a gyűrűt is. A rendőrség keresi a vakmerő szélhámost.

— **Debrecenben egyelőre nem szereltet a posta** idő artamkorlátozó berendezést a nyilvános telefonállomásokra. Mindazonáltal fennáll a rendelkezés, hogy öt percen túl nem szabad telefonbeszélgetést folytatni ezekről az állomásokról sem.

— **Csak egy vasúti osztály lesz Olaszországban** a háború ideje alatt. A hálókocsik azonban továbbra is üzemben maradnak, mivel ezeket nem tekintik fényűzésnek.

— **Nagy tűz pusztított Érsekújváron** a Nemeskény-féle borsóhántolóban. Nyolcvan vagon borsókészlet elhamvadt. A kár másfélmillió pengő. A tűz oka valószínűleg rövidzárlat volt.

— **Kolozsváron a Széchenyi-téri hídról** a Szamosba vetette magát kezében egy karácsonyfaággal Imre Irén 21 éves leány. Már fuldoklott, mikor kimentették a jeges vízből. Állapota súlyos.

— **Népszámlálás Japánban.** A japán minisztertanács elhatározta, hogy tavasszal népszámlálást tartanak a japán birodalomban. A népszámlálás a totális mozgósítás tökéletesítése érdekében vált szükségessé.

— **Születésének 100-ik évfordulóját ülte Milodanovics János bajmoki kisgazda.** Huszonnégyéves korában nősült. Születésnapján 2 fia, 12 unokája, 21 dédunokája és 4 ükunokája volt jelen.

— **Lefoglalták Olaszországban Dino Grandi volt nagykövet, kamarai elnök birtokát.** Ugyanakkor 16 más birtokot is elkoboztak azzal az indokolással, hogy a tulajdonosok az állam ellenségeinek bizonyultak.

— **Az Iparos Kör, az Iparos Dalegylet és az Iparosifjúsági Önképzőkör nagyszabású Szilvesztert rendeznek az Ipartestület dísztermében** este hétórai kezdettel. Mivel külön meghívót nem bocsátottak ki, ezúton szeretettel hívják meg az iparosokat és hozzátartozóikat. Mivel az est iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg, ajánlatos a kör vendéglősénél az asztalfoglalást személyesen vagy telefonon (23-20) előre bejelenteni.

— **A hajdúszoboszlói szilveszteri csergetés a rádióban.** A rádió kitűnő riportere, Budinszky Sándor debreceni helyszíni hangfelvételei után Hajdúszoboszlóra is kiutazott és ott a hagyományos szilveszteri csergetést vette lemezre. A kitűnően sikerült felvételt Loós Gyula debreceni és Huszti Elek hajdúszoboszlói református tanítók készítették elő. A rádió mint rendkívüli műsorszámot „Szilveszteri csergetés Hajdúszoboszlón" címmel újév első napján 17 óra 45 perckor iktatta műsorába.

Leányom esküvőjére

Orgonaszó mellett, templomi szentélyben
Oltár előtt új pár, ragyog villany fényben
Fehér liliomom, egyetlen leányom
Kit szíve választott, annak őt átadom.

Most ráléptetek erre a szép útra,
Rózsákból legyen majd ez az út kirakva.
Kísérjen Titeket Istennek áldása,
Legyetek boldogok, szülőtök kívánja.

Uszkayné Kálmán Kiss Margit.

— **Tizennyolcévi fennállás után megszünik Budapest mezőgazdasági középiskolája.** Budapest illetékes körei ugyanis kijelentették, hogy az iskolát eddig is csak nagy áldozatok árán tudták fenntartani s különben is visszás helyzet az, hogy a budapesti adófizetők pénzén tartsanak fenn olyan iskolát, melyet más vidékről származó ifjúság látogat.

— **Franco tábornok, spanyol államfő** megkegyelmezett 35 halálra ített politikai fogolynak, büntetésüket kegyelmi úton életfogytig tartó fogházra változtatta át.

— **Helsinkiben sportmúzeumot létesítettek.** Az anyag gyüjtése még 1922-ben megkezdődött a finn népi sportok és népi játékok eredetének tudományos feldolgozásával.

— **Kiemelték a tengerből a második olasz hadsereg pénztárát.** Velence egyik kikötőmedencéjéből különleges szerkezetekkel, hosszas munka után sikerült felszínre hozni a második olasz hadsereg elsüllyedt pénztárát, mely szeptember 8-án került a tenger fenekére. A búvárok 12 láda pénzt emeltek ki, amelyekben többmillió értékű líra volt. A pénz teljesen átázott.

— **A mulatós kifutót egyévi börtönre ítélték, mert meglopta a nagybátyját is.** Kiss Imre 20 éves kifutó Debrecenben Kenéz András nevű társával az ablakon át Szondi Károly ól ellopott 4000 pengőt érő ruhaneműt. Felvitték a zsákmányt Budapestre és a Teleki-téren elkótyavetyélték. A barátjával 120 pengős ebéden fogyasztottak el és néhány napig igen vígan éltek. Kiss meglátogatta a nagybátyját is, Galambos Józsefet, aki szabómester és a rokoni látogatás felhasználta arra, hogy ellopjon egy kabátot és három nadrágot. A tolvaj kifutót most vonta kérdőre a debreceni törvényszék. Társa szökésben van és így nem került a vádlottak padjára. Kiss Imre beismerte a lopásokat. A bíróság előtt a károsult nagybácsi kérte a tolvaj megbüntetését. A bíróság egyévi börtönre ítélte.

— **Besurrano tolvaj ellopta kesztyűjét, ruhaneműit és fehérneműit** Matievics Milán egyetemi hallgató Tímár-utca 13. szám alatti lakosnak 300 pengő értékben.

— **Lezuhant a mozdonyról munkaközben és súlyos sérüléseket szenvedett** Dóró Lajos 36 éves MÁV gépiakatos, Álmos-utca 1. szám alatti lakos a debreceni pályaudvaron. Belső sérülésekkel a sebészeti klinikára szállították.

— **Orvosi vizsgálat alatt elloptak télikabátját.** Lénárt László MÁV asztalos, Mikepercsi úti lakosnak a régi bábaképző-intézetben orvosi vizsgálat alatt az előszobában hagyott télikabátját 600 pengő értékben ellopta ismeretlen tettes.

Modern háló, kombináltszobák, konyhaberendezések jó minőségben, olcsó árban
Szabó József asztalosmester
bútorüzle ében, Csapó-u. 33.

Kérje mindenütt a CSOKONAI Ásványvizet!

Varrógépjét, kerékpárját javíttassa KESZLER műszeresznél Széchenyi-u. 1.

BUEK Kedves vevőinek
Kerékgyártó Sándor
(neh. Czoborné unoka öccse)
e.-koszorús mézeskalácsos mester és szemelyzete. Széchenyi u. 81., Piac u. 42. es Arany Bika hall.

Gyászrovat

Ludeser János

Életének 61. évében rövid szenvedés után meghalt Ludeser János. Temetése pénteken délután ½4 órakor lesz a köztemető díszravatalozó termében, a római kat. egyház szertartása szerint. Lakás: Kardos-u. 23. Dankó temetkezés.

— **Szájbarugta a ló** Jankovics Lőrinc 18 éves gazdálkodót, Szepes 3. szám alatti lakost a Sroboszlói úti vámnáznál Suhyos száj- és arcsérüléseivel a sebészeti klinikára szállították.

— **Felhívja a városi adóhivatal az egyszeri beruházási hozzájárulás fizetésére kötelezettek figyelmét,** hogy az 1938:XX. tc. alapján kivetett beruházási hozzájárulás alapján kivetett beruházási hozzájárulás huszonkettedik részlete 1944 január hó 1-én esedékes és az 1500—1938. P. M. rendelet 50. paragrafus 1. bekezdése értelmében ezen időpontig fizetendő. Értesíti a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy mivel a fizetés napja és a következő nap Gergely-naptár szerinti ünnepnapra esik, az esedékes részlet 1944. január hó 3-án — hétfőn — még kamatmentesen fizethető. A befizetés szám fejtése a városi adóhivatal I. emelet 8. sz. szobájában hétköznapokon a hivatalos pénztári órák alatt — délelőtt 8—12 óráig — történik. A befizetést elmulasztók ellen a végrehajtási eljárás 1944 január hó 4-én a legnagyobb erélyel megindul. Városi adóhivatal.

— **A vasalónő ellopta a vasalásra átadott ruhákat.** Nádasdi Zsuzsánna Kishegyesi út 2. szám alatti lakos feljelentés tett a rendőrségen ismeretlen nő ellen, akit munkaadója megbízásából vasalásra felfogadott és vasalás közben ellopta több ruhanemüjét és ehérnemüjét 250 pengő értékben.

— **Felmentették az árdrágítás vádja alól** Szabó János józsai Hangya üzletvezetőt, aki ellen azt a vádat emelték, hogy a Hangya üzletében a 22 filléres pipadohányt 28 fillérért adta. A debreceni törvényszéken dr Pogány Béla bíró csütörtökön délelőtt tárgyalta az ügyet. A tanuk nem bizonyították a vádat, sőt éppen arról tettek vallomást, hogy mindig kifogástalanul, a rendes áron szolgálta ki vevőkörét. Szabó Jánost, aki 20 éven át volt Hangya üzletvezető, a bizonyítási eljárás befejezte után a bíróság bűncselekmény hiánya miatt felmentette. A felmentő ítéletet az ügyész is tudomásul vette és így az ítélet jogerős lett.

— **Zsidó istentiszteletek rendje a statusquo izraelita templomaiban 1943 dec. 31—199 január 7-ig Pénteken este mindkét templomban 3.55. Szombaton reggel mind két templomban 7, délelőtt a Kápolnási utcában 10, délután mindkét templomban 3.30, este mindkét templomban 4.50. Köznap reggel mindkét templomban 6.30, köznap este mindkét templomban 4.10. Csütörtökön este mindkét templomban 4, gyertyagyujtás 3.50 órakor. Beszéd szombaton délelőtt a Kápolnási utcában. — Csütörtökön ászáró bótévét 10, — Jeruzsálem ostromának böjtje. Rabbiság.**

— **Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban. Pénteken délután 3.47 órakor. Szombaton délelőtt 8, délután 3 órakor. Szombat kezdete 3.37, kimenetele 4.47 órakor.**

IRÓGÉP sokszorosítás, leírás, kölcsönzés BORY PIAC-U. 72. TEL.: 20-51.

Adóbevallást, mérleg készítést, könyvelési restanciák feldolgozását vállalom. Tanuljon könyvelni. Kitünő módszerrel 3 hónap alatt megtanitom. Cim a kiadóban.

KÖZGAZDASÁG

Vasáruk kiutalása a Vaselosztó Bizottság útján

A városi Vaselosztó Bizottság zavartalan működésének biztosítása és a vasárukat igénylők megfelelő tájékoztatása érdekében az alábbiakra hívom fel a város lakosságának a figyelmét:

A kereskedő a 38.000—1943. Ip. M. számú rendelet hatálya alá tartozó vas- és acélárukat a fogyasztónak, illetve az iparosnak csak »jegy« ellenében szolgáltathatja ki.

A rendelet ez alól csak annyiban tesz kivételt, hogy fogyasztói vásárlási könyvbe bejegyzés kötelezettsége mellett, a kiskereskedő egy-egy vásárlási könyvre drótból havonként legfeljebb 50 (ötven) dekagrammot, szegből pedig havonként legfeljebb 20 (husz) dekagrammot jegy nélkül szolgáltathat ki.

A kisiparosokat, vagyis iparigazolvánnyal, illetve iparengedéllyel rendelkező kézműves, valamint a szegődményes (konvenciós) iparosokat az Ipartestület látja el a szükséges mennyiségű vasárú — vásárlási jegyekkel.

A rendelet hatálya alá tartozó vas- és acéláruk közül: vashuzal (drót) és sodronyszeg (szeg) vásárlására jegyet — a fentemlített kisiparosokon felül — csak olyan személy kaphat, *aki mezővagy erdőgazdasági foglalkozást üz.* Ez utóbbiak drót- és szeg-igényléseit a városi Vaselosztó Bizottság havonta elbírálja és az elbírálás után a jegyeket részükre a Vaselosztó Bizottság elnöke adja ki.

A gyáriparosok a rendelet hatálya alá tartozó vasárukat a m. kir. Ipari Anyaghivataltól kapott külön engedély alapján szerzik be.

Az iparos az Ipartestülettől kapott vasáru-vásárlási jegyek alapján beszerzett vasáruk közül: a kereksinvasat (kerékabroncsot) és a lópatkóvasat csak utalvány ellenében és csak az utalványon feltüntetett személy részére használhatja fel, vagyis szekér és kocsikerékre abroncsot, valamint lóra patkót csak úgy verhet, ha a szekér, illetve a tulajdonosa a kerékabroncs vagy a lópatkó utalványt neki előzőleg átadja. A kerékabroncsvas és a lópatkóvas ipari felhasználásához tehát utalvány szükséges. Egyéb vasárut azonban az iparos utalvány nélkül használhat fel

Kerékabroncsra és lópatkóra utalványt természetesen csak olyan személy kaphat, akinek foglalkozása gyakorlásában ezen cikkekre rendszeresen szüksége van. (Tehát: gazdálkodók, szállítók, iparigazolvánnyal rendelkező fuvarosok, iparuk gyakorlásához fogatot tartó iparosok és kereskedők stb.)

A kerékabroncsra és a lópatkóra az utalvány uránt ugyancsak a Vaselosztó Bizottsághoz kell az igényléseket benyujtani. Az utalványokat a havonkénti elbírálások után ezesetben is a Vaselosztó Bizottság elnökétől lehet átvenni

A Vaselosztó Bizottság hatáskörébe tartozik tehát;

a) a mező- és erdőgazdaságok dróttal és szeggel való ellátása, vagyis ezen cikkek vásárlására jogosító »jegyek« kiadása;

b) *a kerékabroncsra és a lópatkóra* szóló *utalványok* kiadása.

Vagyis a Vaselosztó Bizottság csak az Ipartestület részéről rendelkezésére bocsátott — úgynevezett »mezőgazdasági drót és szeg-jegy« felett, valamint a kerékabroncs és a lópatkó utalványok felett rendelkezik.

A Vaselosztó Bizottság hatáskörébe tartozó ezen vasáruk igényléséhez »Vasigénylőlap« van rendszeresítve. Ezért 1944. januártól kezdődően csak a szabályszerűen kitöltött »Vasigénylőlap« benyujtásával lehet a Vaselosztó Bizottságtól a jogosultaknak a fenti vasárukat igényelni.

Más módon tehát igénylőlap felhasználása nélkül beadott igénylések nem vehetők figyelembe annál is inkább, mert az igénylőlapok szelvénnyel vannak ellátva, melyet a benyujtáskor az igénylő a kezelési szám rávezetése után visszakap és a kiutaláskor csak ezen szelvény ellenében veheti át a részére kiállított jegyeket, illetve utalványokat. (A szelvény tehát gondosan megőrzendő.)

Vasigénylőlap a kijelölt dohányárusoknál darabonként 10 fillérért kapható és kitöltés után — havonként, a hónap 5—20 napjai között a délelőtti hivatalos órák alatt a Vaselosztó Bizottság elnökéhez (Ferenc József út 26., Dobozi átjáró I. emelet) lehet beadni.

A bizottság minden hónap 21—30 napjai között összeül és az igényléseket felülvizsgálja.

Ismételten felhívom az érdekeltek figyelmét arra, hogy az Ipartestület által, a Vaselosztó Bizottság rendelkezésére bocsátott igen csekély mennyiségű drót- és szeg-jegyek — a rendelet értelmében — kifejezetten csak az erdő- és mezőgazdaságok szükségleteinek kielégítésére szolgálnak. Az igénylések nagy száma miatt azonban az ilyenemű szükségletek sem elégíthetők ki teljes mértékben. Feleslegesen hátráltatják tehát a munkájában az amúgy is túlterhelt hivatalt azok, akik nem erdő- vagy mezőgazdasági célra, hanem padló, parketta, nyulketrec, belsőségi vagy kertségi kerítés, illetve sertésól és más hasonló javításra, építésre igényelnek drótot és szeget.

Az utóbbi célokra ugyanis az iparosok kapják meg a drót- és szegkiutalásokat, akik a munka felvállalása esetén, saját készletük felhasználásával *kötelesek* a munkát elvégezni. Ilyen esetekben tehát nem a Vaselosztó Bizottsághoz, hanem megfelelő szakiparoshoz kell fordulni.

Kisebb házi javításokra a kiskereskedőktől, vásárlási könyvre, havonta beszerezhető drót- és szegmennyiség szolgál.

Ezúton hozom tudomására az érdekelteknek azt is, hogy a Vaselosztó Bizottsághoz ez év november és december hónapokban beadott mintegy 1000 vasanyag-igénylésre eddig csak 42 darab kerékabroncs és 100 lóra való patkóutalványt kaptunk.

Többszöri sürgető érdeklődésünkre azonban illetékes helyen kijelentették, hogy rövid időn belül megkapjuk a városra engedélyezett többi jegyeket és utalványokat is.

A Vaselosztó Bizottság tehát a jövő hét elején (január hó első hetében) összeül, amikor is a november és december havi vasanyag-igényléseket egyszerre fogja elbírálni s ahhoz számított néhány napon belül a jegyek és utalványok kiosztásra kerülnek.

Debrecen, 1943 dec. hó 30.

Polgármester megbízásából a Vaselosztó Bizottság elnöke.

SPORT

„A társadalmi sport fellendítésén akarok dolgozni" — mondotta dr Kapros László, az Országos Sport Központ új kerületi megbízottja

Dr Kapros László nevét minden sportember jól ismeri Debrecenben. — Sokoldalú tehetsége az atletika több számában és a kosárlabdában is megnyilvánul. Mint minden izig-vérig sportember, hivatalában e kitűnően megállja helyét s ennek bizonyítékául a közelmultban történt meg főlspáni titkárrá való kinevezése. Most pedig fontos sportmegbízatást kapott ez a kiváló sportember, ami alkalmat nyujt arra, hogy új területeken érvényesítse kitűnő képességeit.

A napokban dr **Tárczay Feliciás** Román miniszteri osztályfőnök, a Társadalmi Sport és a Testnevelés vezetője **leiratban értesítette a kiváló sportférfiut, hogy az uj év kezdetétől a keleti kerület OSK kerületi megbizottja lesz.** A kerületi megbizott eddigi tisztségét vitéz **Hadházy** Dezső testnevelési tanár viselte, aki sokoldalú elfoglaltsága miatt kénytelen volt megválni ettől a tiszteségtől.

Kinevezésével kapcsolatban felkerestük dr **Kapros** Lászlót új hivatalában, a Vármegyeházán. Szívélyesen fogad bennünket és készséggel áll rendelkezésünkre. Kérdésünkre a következőket mondotta dr Kapros László sportmultjáról:

— Az atletikával komolyabban 1926 óta foglalkozom. Ebben az esztendőben másodikos gimnazista voltam és ekkor indultam el életem első versenyén. A magasugrás volt a fő számom, de beneveztem a hármasugrásban is. A rajt sikerült és többen azt mondogatták, foglalkozzak egész komolyan a magas- és hármasugrással. Ezeket a tanácsokat meg is szivleltem és az állandó komoly munkának köszönhetem azt, amit 17 éves sportpályafutásom alatt elértem.

— 1934-ben kerületi ifjúsági bajnokságban a hármasugrásban 14 m 07 cm-es elért eredményem új kerületi csúcs lett, melyet még a mai napig sem javítottak meg. 1937-ben Nyiregyházán, mint kerületi válogatott a magasugrásban 185 cm-es eredményt értem el. A következő év elején azonban inszakadást szenvedtem és így kénytelen voltam a magasugrással — legalább is egyidőre — szakitani. Ekkor tértem vissza a hármasugráshoz, mely számban különösen ifjúsági atléta koromban szereztem győzelmeket. Ebben számban rövid edzés után újra a régi lettem... **Beválogattak a lengyelek és később az olaszok elleni magyar válogatott atléta csapatba. Életem legboldogabb pillanata volt, amikor felhúzhattam magamra a címeres mezt...**

A sportközönség jól tudja, hogy dr Kapros László azon az emlékezetes olasz-magyar atletikai viadalon a hármasugrásban második lett. Már-már úgy volt, hogy a verseny győztese lesz az elért 14 m 40 cm-es eredményével, azonban a legutolsónak ugró olasz Pellerini 15 cm-rel többet ugrott a debreceni atlétánál...

— Az utóbbi évben a lábam megjavult és így újra kezdtem a magasugrást — mondja Kapros dr — **azt hiszem elég sikeresen, mert jelenleg fennálló Nagyváradon elért 187 cm-es eredményem a magyar magasugró ranglistán az első helyen van.** (Három éve nem ugrottak ilyen magasat hazánkban a magyar magasugrók. Szerk.)

— **1932 óta mindig kerületi és kétizben országos válogatott voltam.** Az elmult esztendőben annyira elvették kedvemet a budapesti atlétikai vezetők az atletizálástól, hogy szinte felhagytam vele és rátértem a kosárlabdázásra. Rövid időn belül, mint az eredmények is mutatják, megindult városunkban a kosárlabda élet s a kerületi vezetést én kaptam meg.

— Jövő tervei? — érdeklődünk.

— Annyi az elfoglaltságom, hogy **az aktiv sportolásról le kell mondanom.** Néha-néha azonban el-elindulok egy-egy versenyen, de komolyabb eredményekről és sportolásról már szó sem lehet. **Lemondok a Magyar Kosárlabda Szövetség kerületi vezetői tisztségéről is.** Nem vállalom el a DTE atletikai szakosztályának vezetését sem. A DEAC-nál sem fogok vállalni semmiféle megbízatást.

— **Mint OSK kerületi megbizott azon fogok munkálkodni, hogy a társadalmi sport, mely lényegében a magyar sportolók ezreit adja, minél magasabb szinvonalra emelkedjen ebben a kerületben.** A középiskolásokat és a leventéket foglalkoztatják a KISOK és a LOK keretein belül s így én csak **a már nem levente köteles társadalmi sportegyesületben működő sportolók ügyeit veszem pártfogásba és kezelésbe. Szeretném, ha működésem alatt úgy a kosárlabda, mint az úszás, jégkorong, tenisz, labdarugás vagy a többi sportágak újabb lendületet vennének és hiszem, hogy ez meg is fog történni, mert én módot és alkalmat keresek arra, hogy az anyagiakban szegény egyesület lesz az OSK utjan megfelelő támogatásban részesitsük. És ha az egyesületnek megfelelő anyagi támogatásuk akkor azt hiszem a siker sem marad el.**

— **Az egyetemes magyar sport célJaiért kivánok mindenkor harcolni és küzdeni.** Szivesen vállalom ezt a nagyobb megbizatást, meg vagyok róla győződve, hogy mint eddig most is eleget teszek kötelezettségeimnek — fejezte be nyilatkozatát dr. Kapros László.

Az igazi sportember és sportvezető szavai csendültek ki dr. Kapros László nyilatkozatából s öcsúszás-kor meggyőződve, hogy mint eddig most is eleget teszek kötelezettségeimnek — fejezte be nyilatkozatát dr. Kapros László.

Az igazi sportember és sportvezető szavai csendültek ki dr. Kapros László nyilatkozatából s öcsúszás-kor meggyőződve, hogy mint eddig most is eleget teszek kötelezettségeimnek — fejezte be nyilatkozatát dr. Kapros László.

Válogato verseny lesz 1944 januá hó 22-én a vasutasválogatott birkozó osapatban számbajöhető versenyzők között a Debrecenben január 30-án lebonyolitásra kerülő Magyar Birkozó válogatott vasutas birkozó válogatott mérkőzés előtt. A DVSC birkozó gárdája öt birkozóval indul a válogató versenyen, melyen Gedeon, Tarányi, és Mihályffy részvétele várható a vasutas birkozóválogatott csapatban.

Vincze Jenő, a Bocskay volt válogatott csatára, a népszerű „Curiga" Debrecenben tartózkodik. Vincze nagy elismeréssel szólt a DVSC őszi szereplőéről és bízik abban, hogy a csapat az kezdet nehézségein túlesve, néhány poszton megerősítve tavasszal a közép csoportban fog végezni.

A Debreceni Leventeegyesület ökölvívó szakosztályának tagjait felhívom, hogy a legközelebbi edzés f. hó 4-én, kedden délután 6 órakor lesz a DTE ökölvivó termében. **Szakosztályvezető.**

Hirdetmény

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy a **városi villamosvonalakon korlátlan utazásra érvényes bérletjegyhez 1943. évre kiadott arcképes igazolványok érvényességét 1944 január 31-ig meghosszabbítjuk.**

Az 1944. évre érvényes új arcképes igazolványok kiváltásánál követendő eljárásról az utazóközönséget a villamoskocsikban kifüggesztett és a helyi lapokban közzétett hirdetmények útján tájékoztatjuk.

A Debreczeni Helyi Vasút üzletigazgatósága.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGÁNNYOMOZÓ 54

JÁNOSSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág u. 21. telefon: 23-78. 54—799 2. 9.

KOSZTOLÁNCZY magánnyomozó bizalmasan megfigyel, nyomoz. Lorántffy u. 19. 910 12. 31.

GÁLOCSY legrégibb magánnyomozó megfigyelései, nyomozásai diszkrétek, eredményesek. Zöldfa u. 3. szám. Telefon: 28—72 54—72—34

LEVELEZÉS (51)

25 és 21 éves muzikális fiatalemberek vagyunk, keressünk 16—20 éves két leányzót, akik szilveszterkor velünk tartanának. Választ személyesen este 6 órakor a Drexler-cukrászdában az ablaknál. Jelige: Tangóharmónika. 51—275

HÁZASSÁG (31)

N UGDIJAS tiszthelyettes 15 éves leányával magányos özvegyasszonyt keres 50—55 körül, hol lakást kap. Kinek háza van, előnyben. Havi jövedelmünk 500 P. Házasság lehetséges. »Otthont keres« jeligére a kiadóhivatalba. 31—244

ALKALMAZÁST NYER FÉRFI VEGYES

GÉPLAKATOS segédet és kocsimosót lehetőleg gyakorlattal azonnali belépésre keresek. Szoboszlay, Széchenyi u. 24 sz. 2—1816

NAPSZÁMOST felvesz Patonay, Vigkedvü M. u 23 sz. 2—333

GAZDASÁGI ÁLLÁS FÉRFI (26)

KOCSIST tanyára jan. hó elsejére keresek Bethle nu. 41. 26—112

KOMENCIÓSOKAT, lehetőleg nagy családdal fogadok. Értekezni 1-én reggel Kossuth u. 22. 26—1806

BENTKOSZTOS mindenes kocsist keresek évszámra. Kassa 43. 26—293

KOMMENCIÓS cselédet kocsisnak keresek. Tengerész u. 2. 26—281

IRODAI FÉRFI (32)

KÖNYVELÉSBEN jártas keresztyén tisztviselőt keres mielőbbi belépésre Részvénytársaság. Ajánlatokat kérünk »Komoly munkatárs« jeligére e lap kiadójába. 32—228

EGY cipészsegéd vegyes munkára felvétetik. Kölcsey 18. keresztépület. 33—180

TIMÁRSEGÉDET felvesz Bakonszegi, Vigkedvü Mihály u. 23 Bakonszegi. 33—331

IVLLANYSZERELŐ segédeket és rádiómüszerészt azonnal felveszek, Nánássy, Piac u. 85. szám 33—1805

ASZTALOSSEGÉDET állandó munkára felvesz Vasadi, Széchenyi u 8. 33—31

HENTESSEGÉDET műhelybe felveszek. — Tengerész utca 2. 33—280

BORBÉLYSEGÉD állandóra felvétetik. Böszörményi út 52. 33—277

TANULÓ FIÚ (64)

ÜGYES fiút férfiszabótanulónak felveszek, — Zombor, Széchenyi u. 5 64—125

TANULÓNAK vidéki városba, teljes ellátással feltétlen jó családból való 16 éves fiút feveszek. Cim: Kigyó u. 4. Ónodyné. 64—156

KIFUTÓ FIÚ (49)

EGY kifutófiút azonnal felveszek Cegléd u. 1 sz Boskovics. 49—98

KIFUTÓFIUT felveszek. Krisch kályhásmester. Ispotály-tér 1. 49—72

KERÉKPÁROZNI tudó ügyes kifutót pékségbe felveszek. Nyil u. 79 szám. 49—304

Ujságkézbesítőket

(férfiakat, nőket) azonnal felvesz a Kiadóhivatal. Jó fizetés, nyugdíj.

ALKALMAZAST NYER NO VEGYES (4)

MEGBIZHATÓ izraelita nőt gyermek mellé felveszek. Keretezőbolt, Piac u. 89. sz. 4—132

ORVOSI rendelőbe bejáró kisegítőnőt felveszek, Rákóczi u. 37. 4—160

GYERMEKSZERETŐ leányt három gyermek mellé felveszek. Vilmos császár körút 30. 4—319

KENYÉRKERESŐ úrinőhöz teljesen megbízható jobb leányt keresek kappalra, ki kicsiny háztartását rendben tartja, Batthyány u. 16. kereszt épület. 4—1801

IRODAI NŐ (34)

AZONNALI belépésre perfekt gyors- és gépírónőt keresunk. Jelentkezni d. e. fél 8-tól d. u. 3-ig lehet. Hazai Likörgyár Rt. Szalkai u. 5. 34—163

HÁZTARTASI ALKALMAZOTT MINDENES (30)

GAZDAASSZONYT keresek gazdaságba, aki a főzésben jártas és ért a baromfi neveléshez. Jó fizetést adok és százalékot a nevelt baromfi után. Jelentkezés a kiadóhivatalban leadott címen, naponta délelőtt 10—11-ig. 30—23

MEGBIZHATÓ mindenest, vagy mindenes szobalányt jó bizonyítvánnyal, január 1-ére fogadok. Piac u. 68 II. em 3 ajtó. 30—95

MINDENES szakácsnőt jó bizonyítványokkal felveszek. Takarítónő van. Deák Ferenc u 6. I. em. 30—272

ÜGYES mindenes jó bizonyítvánnyal január hó elsejétől alkalmazásra felvétetik, Csapó u. 51., utcai lakás. 30—309

BEJÁRÓ, vagy bentlakó mindenes azonnalra felvétetik, Miklós u. 21. sz. középső udvari lakás. 30—341

KETTŐ tagú családhoz jól főző mindenest felveszek, Széchenyi u. 55. jobboldali lakás. 30—339

GYERMEKSZERETŐ mindenest felvesz Bakonszegi, Vigkedvű Mihály u. 23. 30—332

MINDENES bentlakót vagy bejárónőt, megbízhatót felveszek, Magoss György-tér 24. 30—334

MINDENES kifogástalanul főzni tudó bejárónőt felveszek. Jelentkezni: Horthy kórház portásánál. 30—1810

VIDÉKI tisztességes mindenes leányt vagy asszonyt keresek, ki fejni és kenyeret sütni tud. Kassa u. 43. 30—294

BENTKOSZTOSOKAT fogadok éves mindenesnek. Értekezni 1-én reggel Kossuth u. 22. 30—1807

SZAKÁCSNŐ (60)

ÖNÁLLÓAN főző mindenest keresek elsejére jó bizonyítványokkal dr Levelesné, püspöki palota 59—288

MEGBIZHATÓ, rendszerető mindenes főzőnő felvétetik 1-ére. Bika bérház II. em. 5. 59—292

SZOBALÁNY (60)

SZOBALÁNYT felveszek elsejére, vagy 15-re Hatvan u. 6. II. 6. 60—235

BEJÁRÓNŐ (8)

KOMOLY bejárónőt felveszek. Nyil u. 28. (Jelentkezni vasárnap). 8—1794

KÉTTAGU családhoz délelőttre bejárónőt keresünk, Arany János u. 25. keresztépület. 8—263

MEGBIZHATÓ főzni tudó mindenes bejárónő jó bizonytvánnyal két személyhez kerestetik, Péterfia u. 46. II. emelet, balra. 8—259

MEGBIZHATÓ rendes bejárónő felvétetik, Egymalom u. 3. 8—243

BEJÁRÓNŐT délelőttre felveszek, Grünfeld, Piac u. 58. I. 24. 8—317

BEJÁRÓNŐT egész napra felveszek, Gyenes, — Szent Anna u. 8. 8—307

BEJÁRÓNŐ egész napra felvétetik, Piac u. 59., I. lépcsőház, II. emelet, balra. 8—306

BEJÁRÓNŐT magános özvegy, napi három órai elfoglaltságra felvesz Kupfersteinné, Jókai u. 8. 8—303

ÜGYES, megbizható bejárónőt felveszek, vitéz Gyarmathyné, — Batthyány u. 7. 8—1799

BEJÁRÓ takarítónőt felveszek. Hunyadi u. 9. 8—249

BEJÁRÓNŐT 4 órai könnyü munkára felveszek. Fizetés 40.— P. — Kigyó u. 14. 8—312

ALKALMAZÁST KERES NŐ (3)

TISZTVISELŐNŐ irodai gyakorlattal állást keres. Cím a kiadóban. 3—313

KÖZÉPKORU jól főző nő ajánlkozik úriházhoz, vagy magános úrhoz. — Cim: Hunyadi u. 16. sz., pincelakás. 3—179

ÜZLETI AJÁNLAT 67

TÖRÖTT gramofon lemezért 4 pengőt fizetek. Korcsolya 10 pengőtől. Biró, Hunyadi u. 22. 67—1283 3. 18.

SZORMEBUNDAKAT javítok, alakítok, festek, veszek, eladok. Kóváry szücsmester püspöki palota. 67—599 2. 2.

AJANDÉKNAK, papucsot, babát, mackót Textilfeldolgozónál készíttessen. Hozott anyagból is. Javítást vállalok Batthyány u 1. 67—12 1. 4.

HASZNALT órákat veszek, javítok, eladok. — Schiffmann, Vendég u. 7 (kisállomásnál). 67—1792 1. 5

ÉRTÉKES vásznaiból, selymeiből, takarékosan szabjuk, varrjuk, himezzük ágynemüit, fehérneműit, függönyeit. — Megrendelőink anyagjait külön bebiztositottuk „Favorit" Csapó u 24. sz. 67—573 12. 31.

UJÉVRE! Villamos zseblámpát, s porszívót rezsót, termofort, hőpalackot. Használt gramofon lemezeket 4 pengővel veszek, Soltész, Kálvin-tér 2 sz. tel.: 12-59. 67—1796 1. 31.

LEGOLCSOBBAN test tisztit Weisz kelmefestő Arany János u. 29 sz keresztépület 1900 vv.

ÜZLETI KERESLET 66

Figyelem!

Magas árakat fizetek szőnyegekért, függönyökért, ezüst és alpaca készletekért, — jobb márkáju festményekért régi bútorokért, nemes dísztárgyakért stb. Ingóságközvetítő, püspöki palota 66—1991 1. 21

TOLLAT legmagasabb napi áron vesz „Hangya" tollgyüjtő telep, — József kir. herceg u. 71 66—760

DIVÁNYRUGÓT magas árban veszek, Pacsirta u. 8. 66—111

ELELMISZER, ITAL (18)

ÉDESKES kitünő zamatú szentannapusztai bor kapható Szent Anna 36. 18—229

UJBOR négy pengő literje termelőnél, Galamb u. 4. Vásárpénztárral szemben. 18—210

ÉDESKÉS bor saját-termésü ismét kapható, literenként is. Attila-tér 4. sz. 18—238

BOR 4 hl. martinkai bor eladó. Kölcsey u. 13. 18—1797

SAJÁTTERMÉSÜ bor literenként is kapható. Mikepércsi út 13. sz., Epreskert u. 4. 18—324

FAJBOR, saját-termésü tisztánkezelt, literenként is kapható. Cserepes u. 5. sz. 18—330

SZILVESZTERRE házibor ó és új, literenként kapható. Böszörményi út 45. 18—282

BOR vörös és fehér, saját terméső literenként kapható. Homok u. 72. 18—32

ÉKSZER, ARANY, EZÜST (19)

RÉGI ékszereket, ezüstöt, brilliánsat, magas áron veszek. Ékszerjavítás. Pollák aranyműves, Hatvan u 2 19—239 3. 2

ARANYAT, ezüstneműt, ékszereket napiáron vesz Takács Sándorné, Piac u. 56. 19—593 2. 18

ARANYAT, ezüstöt, brilliansat, ékszert napi árban veszek, Szelecsényi Sas u. 2. 19—898 3. 2

RÉGI ékszert, drágakövet, ezüstöt, ezüstpénzt, legmagasabb árban veszek. Fränk Piac u 73. 19—1574 3. 21.

BRILLIÁNS rózsafüggő és gyürü eladó. zálogház Hunyadi u. 14. 19—1798

OKTATÁS (56)

DR NAMÉNYINÉ gyorsíró iskolájában tan folyamkezdés. Batthyány u. 1. Debreceni tanker. főig. eng. sz. 6475—1942. 56—1774 3. 24.

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR, GÉP (7)

GT darab 2 eg. sz. 4 ütemü 16erős motor 283.38 woltos 2800 percfordulatos centrifugál szivattyúval szivó és nyomó csatlakozással belsőkebeli minőségben, alig használt állapotban eladó Honvédtemető utca 6 7—187 vv

KEVESET használt iró gép eladó. Szent Anna utca 14. Fodrászüzlet. 7—200

HASZNÁLT kerékpárt jóállapotban, jó gumikkal kerpsünk megvételre. Cím a kiadóban. 7—1790

GYERMEKAUTÓ, lábhajtásos, eladó. Karsay műszerésznél, Károly Ferenc József út 1. 7—276

PÉNZ (57)

KERESEK elsőhelyi bekebelezésre 10 ezer pengőt, „Elsőhelyi" jeligére. 57—283

RÁDIÓ (58)

RÁDIÓ 2+-es, külön hangszórós, eladó 250 P. Nap u. 2. 58—302

HANGSZER (28)

ZONGORA hangolási munkát, kitünő képzettséggel vállalok Vargyas Nap u. 17, vidéken is. 28 624 5. 3

BÚTOR (9)

HÁLOSZOBAKAT legolcsóbban, bizalommal csak Lőcsei bútorüzletéből vásárolhat, — Eötvös u. 66. 9—1106 3 15

FIGYELEM! **Sajátkészitményü** konyhaberendezések, festett hálók, kombinált szekrények raktáron Arany János u 1. udvarban. 9—1366 3. 5.

HÁLÓSZOBÁK, ebédlők, kombináltszobák, s konyhaberendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőség előnyös árak Hunyadi u. 2. 9—238 2. 27.

NINCSEN fényes kirakatunk, bútort olcsón adunk. Piac u. 71 szám, udvarban, Brilliné. 9—1484 1. 8.

HÁLÓSZOBÁK, konyhaberendezések legjobb kivitelben, állandóan raktáron. Ujfalussynál, — Bethlen u. 56. 9—772 12. 31.

MODERN háló, kombinált szobák, konyhaberendezések jó minőségben, olcsó árban Szabó József asztalosmester bútorüzletében Csapó 33 9—191 2 14.

ELADÓ 2 darab ágy és 2 darab paplan, régi anyagból. János u. 43. sz 2 ajtó. 9—190

HIBÁTLAN keleti perzsa összekötő szőnyegért jó árat fizet privát. Ajánlatokat Keleti jeligére a kiadóba kérek. 9—336

ANTIK, vagy szil bieder maier, vagy barokk ülő garniturát, jóállapotban levőt keresek megvételre. Ajánlatokat „Kényelmes" jeligére a kiadóba kérek 9—337

EGY darab új hencser eladó. Csapó u. 12 szám, kárpitosnál. 9—301

ELADÓ egy használt puhafa háló bútor, Nyil u. 91 3-ik ajtó. 9—108

ÁTADÓ ÜZLET, VENDÉGLŐ (6)

EGY szép fűszerberendezés árúval eladó, vagy átadó betegség miatt, — sürgősen. Cím a kiadóban. 6—1800

LAKÁSCSERE (53)

ELCSERÉLNÉNK 2 két szobás komfortos lakásunkat egy négyszobás komfortos lakásért. Érdeklődni Hatvan utca 37. Weisz. 53—248

KIADÓ LAKÁS EGYSZOBÁS (45)

KONYHÁBAN lakást adok napi kétórai házimunkáért. Hatvan utca 27. 45—251

BÚTOROZOTT SZOBA (10)

BUTOROZOTT szoba két személynek, kosztal kiadó. Széchenyi u. 40. emelet. 10—314

BUTOROZOTT szoba lehetőleg ágynemű nélkül, esetleg konyha használattal kiadó. Simonffy u. 43 szám, harmadik lakás. 10—143

KIADÓ száraz világos fürdőszoba használattal bútorozott szoba, egyetem, klinika, kórház közelében, Poroszlay út 5. 10—297

BUTOROZOTT szoba kiadó. dr Verő, Ferenc József út 58 II. emelet 29. 10—1809

CSINOSAN bútorozott különbejáratú szoba kiadó. Werbőczy u. 14. sz I. em. 1 sz. 10—1804

KEVÉS házimunkáért bútorozott szobát kap fiatal, vagy gyermektelen házaspár. Cim: Poroszlay út 52. 10—289

MAGANOS nő főberleti lakással lakótársnőt keres. Róth Nyugati u. 28. 10—290

BUTOROZOTT szoba két fiatalembernek kiadó. Arany János u. 1 B 10—154

BUTOROZOTT szoba két férfi részére elsejére kiadó. Toldi u. 15. 10—234

ELVESZETT (13)

ELVESZTETTEM az adóhivatalban 1943 dec. 30-án, délelőtt 10—11 óra között pénztárcámat pénzzel és íratokkal. A becsületes megtaláló a pénztárcát és íratokat István út 19 alá adja le, vagy postán küldje el. 13—261

ELVESZETT „Muki" névre hallgató barna tacskó, nyakában szíjon adózási jelvény. Megtaláló jutalomban részesül Apponyi u. 17. 13—236

VEGYES (68)

TIZENKÉT darab jármozni való ökröt, vagy tinót telelésre és nyári legelőre, használatért, súlygaranciával keres gazdaság „Debreceni határ" jeligére. Ajánlat a kiadóba. 68—240

EGY nagy sózó deszka eladó. Mester u. 36 szám hátul az udvarban. 68—1798

FEHÉR orvosi köpenyt veszek, középtermetre Cím a kiadóban. 68—1811

GYÖNYÖRÜ magyaros hangulatú csendélet olajfestmény eladó. Rothermere utca 57. 68—1803

30—40 darab 1 és fél—2 éves körüli debrecenvidéki tarka üszőt keresek, telelésre és nyári legelőre, a rárakott súlyért, „Debreceni határ" jeligére ajánlat a kiadóba. 68—239

CSERETÜZLET (11)

BORT adok tengeriért cserébe. Gohér u. 40. 11—279

SZALMÁÉRT trágyát nagyobb mennyiségben cserél, Gazdák Sütődéje Böszörményi út 15. 11—1803

GYERMEKKOCSI (27)

GYERMEKÁGY, szép, keményfából, fényezve 108.20 P Szabó asztalos bútorüzletében, Csapó u. 33 sz. 27—191 2. 14.

KÁLYHA (46) TÜZHELY

ELADÓ egy 50 és egy 35 literes vasút, egy szénnel, fával fűthető vaskályha, Jókai u. 28. 46—323

HASZNÁLT RUHA, CIPŐ (69)

KHEKI kamgarn tiszti zubbonyok, nadrágok s pilótaöltöny, jó minőségben eladók. Borovszky úriszabóságában Csapó u. 98. 69—1406 1. 4.

NAGYON szép menyasszonyi ruha eladó. Jókai u. 27. 69—90

ELADÓ egy új fekete férfiruha. Szoboszlai út 21. 69—184

NAGYON jó állapotban bordó gyapjú téli kosztüm eladó, kis, vagy középtermetre 300-ért, Vörösmarty u. 11. 69—150

NŐI új barna csikóbunda eladó. Csillag u. 70. 69—211

FEKETE gyapjú férfibunda, kifogástalan állapotban eladó. Piac u. 69. házfelügyelő. 69—264

ELADÓ férfiöltöny, karpaszományos extrazubbony, Opel kerékpárváz, Magoss György-tér 28. 69—242

ELADÓ egy fekete perzsaláb muff Rothermere u. 27. keresztépület. 69—315

NŐICIPŐ 39-es, gyermek 31-es, férfi 41-es eladó és egy öntött vaskályha. Magoss György-tér 24. 69—335

BARNA bunda belsőnek is alkalmas, női, férfi ruha eladó. Róth. Nyugati utca 28. 69—291

KÉT csipke estélyi ruha eladó. Székely hadosztály utca 5. 69—245

ÉPITKEZÉSI ANYAGOK (20

18 MÉTERES épület, tégla, vályog anyaga, ajtók, ablakok, vasgerendák, szilveszterre papírsapkák, lemez, cégtábla olcsón eladók. Hadházi u. 27, első emelet 15 ajtó. 20—173

TÉGLAÉPÜLET lebontásra eladó. Érdeklődni 12 és 1 óra között. József kir. herceg u. 24. füszerüzletben. 20—262

INGÓSÁG ELADÁS VEGYES (36)

ZSIRELTEVESHEZ 15—20—25 literes zománcozott kőedények még kaphatók. Ingóságközvetítő Püspöki palota. 36—1786

KÉT gránit sírkő eladó, Rákóczi u. 18. 36—260

WERTHEIM szekrény eladó. Cím a kiadóban. 36—322

BERKEL, vagy hasonló gyorsmérleget veszek — Golenczky, Sas u. 2. 36—316

KÉT borhuzókötél, egy kétméteres dupla asztal, egy ágybetét sodrony eladó. Bujdosó u. 13. 36—252

KHAKIPOSZTÓ, köpeny anyag megbizásból és férfiszabógép eladó. Kováts, Széchenyi u. 6. 36—325

GAZDASÁGI ESZKÖZ (24)

BORSZIVATTYUT tömlővel, borszürőt, nagyobb borsajtót, jókarban levőt keresek. Címeket kérem a kiadóhivatal pénztáránál leadni. 24—1676 vv.

GAZDASÁGI felszerelési gépek, eszközök, kocsik, szekerek, alkatrészek állandóan raktáron, árusít, becserél, vásárol vitéz Nagy János, Hatvan u. 41. teelfon: 26-19 24—1358 2. 5.

BORHUZÓ kötél, taposó kád, üveges könyvszekrény, oposon bundabélés, gyermek tavaszi kabát s kötött kabát eladó. Csapó u. 63. délelőtt 24—1813

VASHORDÓKAT s egy tizedes mérleget veszek, Tóth István festőmester Sámsoni út 31. szám, telefon: 38-53. 24—258

VETŐGÉP, kanalas, és tizennégyes, s hetes eke, egyes, új állapotban 11.-2 óráig eladó. Mester u. 25. szám. 24—223

KÉTKERÉKÜ tolókocsi eladó. Megtekinthető Hatvan u. 41. vitéz Nagy Jánosnál. 24—186

ELADÓ 1 hajtott hám és 1 pár jó nyakló, 1 nagy falióra. Fogaras u. 3. 24—256

GAZDASÁGI TERMÉNY (25)

ELADÓ tengeriszár és két duplaajtó, Poroszlay út 33. sz. 25—266

ELADÓ HÁZ (17)

ELADÓ Szeder u. 15. sz ház. Értekezni: Jánosi u 28 szám. 17—115

JÖVEDELMEZŐ ház negyedrésze eladó. Érdeklődni fodrászüzlet Gambrinus átjáróban. 17—231

KEREKES Géza u. 25 számú ház eladó. Januári beköltözéssel. 17—172

NYULAS u. 14. ház 300 négyszögöl telekkel szabad kezből elado. Érdeklődni Gyöngyvirág u. 17. 17—250

ELADÓ HÁZHELY (16)

ELADÓ H-Szoboszlón a Szurmay utcán, fürdő közelében levő 310 négyszögöl puszta telek. Érdeklődni: H-Szoboszlón, Rákóczi u 74 16—564 vv

EGYETEMHEZ közel, elit negyedben, háromszáz négyszögöl telek, 3 szobás s egyszobás komfortos lakással eladó. — Csapó u. 8. 17—1815

HONVÉD u. 48 Csemete u. 10 sz. sarokház sürgősen eadó Értekezni lehet Péterfia u. 22. 17—318

FÖLDBÉRLET (23)

KÉT hold föld Ebesen bérbeadó. Csapó u. 8. 23—1814

ELADÓ FÖLD (15)

KÉT hold föld eladó az Ondódon a Vedres dülőben. Értekezhetni: Erzsébet u. 24. 15—148

ELADÓ ÁLLATOK 14

LIBA, szép és jófajta tenyésztésre alkalmas, tojók és gunár eladók. Fancsika 70. Szigethy. 14—1373

PRIMA tokánynak való malacok eladók. Pósa u. 35. sz. 14—274

MAGLIBA kapható keresztezett fajta, Kossuth u 63 szám alatt. 14—308

UJÉVRE malacok eladók. Epreskert u. 23. Boldogkert 14—338

UJÉVI malac kapható, Rákóczi u. 15. 14—329

FEJŐSTEHENEK elősek és kisfiasok eladók Értekezni 1-én reggel. Kossuth u. 22. 14—1808

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ SZIGETHY GYULA főszerkesztő, h. igazgató
Kiadja és nyomja: TISZÁNTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT.
Műszaki vezető: SZIGETHY KÁROLY